

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

KLASA: 041-01/23-02/49
URBROJ: 613-05-24-107
Sisak, 15. srpnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Sisačko-moslavačka
županija

za 2022.

S A D R Ž A J

---

	stranica
I. MIŠLJENJE	1
II. PODACI O ŽUPANIJI	5
Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
Sustav unutarnjih kontrola	6
Planiranje i izvršenje proračuna	8
Financijski izvještaji	10
Projekti financirani u 2022.	19
Javna nabava	24
III. REVIZIJA ZA 2022.	27
Ciljevi i područja revizije	27
Kriteriji za izražavanje mišljenja	27
Metode i postupci revizije	29
Nalaz za 2022.	30
Provedba naloga i preporuka	38

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je finansijska revizija Sisačko-moslavačke županije (dalje u tekstu: Županija) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji finansijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Osim godišnjih finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Županije sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li finansijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O finansijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, finansijski izvještaji Županije za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o finansijskim izvještajima

Mišljenje o finansijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima finansijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom finansijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Županije za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U razdoblju od 2018. do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) Županija je provodila 76 projekata ukupne vrijednosti od 1.007.121.990,00 kn ili 133.668.059,00 eura. Od toga se na projekte obnove od potresa odnose 64 projekta ukupne vrijednosti od 944.804.468,00 kn koja su u cijelosti financirana sredstvima Europske unije (dalje u tekstu: EU sredstva), a 12 projekata ukupne vrijednosti od 62.317.522,00 kn sufinanciraju se iz EU sredstava u iznosu od 40.641.285,00 kn, državnog proračuna u iznosu od 12.706.608,00 kn te iz sredstava Županije u iznosu od 8.969.629,00 kn.

Revizijskim postupcima provjerena su tri projekta: Obnova zgrade Nove Interne Opće bolnice dr. Ivo Pedišić Sisak, Obnova zgrade Osnovne škole Katarina Zrinski Mečenčani i Održivi regionalni razvoj uključivanjem prirodne baštine kroz osnivanje edukativno-prezentacijskog centra NATURA SMŽ.

Stručne i savjetodavne usluge pripreme, prijave i provedbe projekata koji se financiraju iz EU sredstava povjerene su Razvojnoj agenciji (trgovačko društvo u vlasništvu Županije) s kojom je Županija zaključila ugovor početkom 2022. Tijekom 2022. i 2023. zaključeno je pet dodataka ugovoru kojima je povećan broj ugovorenih operacija (projekata) te iznos troškova stručnih i savjetodavnih usluga pripreme, prijave i provedbe projekata. Prema navedenom ugovoru, Razvojna agencija će izvršiti stručne i savjetodavne usluge pripreme, prijave i provedbe projekata koji se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije na javno objavljene pozive na dodjelu bespovratnih sredstava, a u vezi sa sanacijom posljedica potresa, dok će Županija dati finansijska sredstva za njihovo izvršenje. Prilog navedenom ugovoru je Projekcija operacija i troškova u vezi poslova stručnih i savjetodavnih usluga pripreme, prijave i provedbe projekata koji se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije. Navedena Projekcija prema zadnjim izmjenama ugovora iz srpnja 2023. sadrži podatke o 55 operacija (projekata) predviđene vrijednosti od 74.884.377,26 eura (564.216.340,00 kn) te predviđene stručne i savjetodavne usluge pripreme, prijave i provedbe projekata u iznosu od 593.531,77 eura (4.471.965,00 kn). U poslovnim knjigama Županije za 2022. evidentirani su u okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge rashodi za stručne i savjetodavne usluge Razvojne agencije u iznosu od 2.102.673,00 kn, od čega se rashodi za stručne i savjetodavne usluge Razvojne agencije u iznosu od 255.722,00 kn odnose na projekte obuhvaćene revizijskim postupcima.

Izvješća o obavljenim poslovima koje je Razvojna agencija dostavila Županiji uz račune nisu sastavljena prema ugovoru jer ne sadrže dio ugovorenih podataka. Navedena izvješća sadrže naziv operacije (projekta) i općeniti opis obavljenih poslovnih aktivnosti, a ne sadrže naziv prijavitelja projekta, opis i specifikaciju izvršenih aktivnosti za koje se račun ispostavlja i iznos koji se potražuje za izvršene aktivnosti te se iz izvješća ne može potvrditi koji poslovi i u kojem obujmu su obavljeni. Za istovrsne poslove u pojedinim izvješćima obračunani su različiti iznosi troškova. Prema navedenom, rashodi za stručne i savjetodavne usluge u poslovnim knjigama nisu evidentirani na temelju knjigovodstvenih isprava koje nesumnjivo pokazuju nastalu poslovnu promjenu i iz kojih se može potvrditi da je poslovni događaj nastao.

Za provođenje projekta Obnova zgrade Nove Interne Opće bolnice dr. Ivo Pedišić Sisak, Županija je u travnju 2022. s Ministarstvom zdravstva zaključila ugovor o dodjeli bespovratnih finansijskih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije te u srpnju 2022., veljači 2023. i veljači 2024. tri dodatka ugovoru kojima je ukupna vrijednost projekta ugovorena u iznosu od 108.843.188,00 kn, što su ujedno i ukupno prihvatljivi troškovi. Pri tome se iz Fonda solidarnosti Europske unije financira 89.408.582,00 kn te iz Mechanizma za oporavak i otpornost i/ili drugih izvora 19.434.606,00 kn. Razdoblje provedbe projekta i prihvatljivosti troškova projekta je od 28. prosinca 2020. (datum potresa) do siječnja 2025.

Projekt obuhvaća aktivnosti koje se odnose na izradu elaborata ocjene postojećeg stanja građevinske konstrukcije, izradu projektno-tehničke dokumentacije za cijelovitu obnovu zgrada, izvođenje radova obnove koji obuhvaćaju i nabavu stradale opreme te stručni nadzor, upravljanje projektom i administraciju te promidžbu i vidljivost.

Ukupni rashodi projekta do konca 2023. ostvareni su u iznosu od 94.735.671,00 kn (u 2022. u iznosu od 6.388.719,00 kn te u 2023. u iznosu od 88.346.952,00 kn), od čega se najvećim dijelom odnose na rashode za nabavu opreme u bolnici u iznosu od 53.980.799,00 kn za koje je proveden otvoreni postupak javne nabave robe velike vrijednosti prema Zakonu o javnoj nabavi. U travnju i svibnju 2023. s izabranim ponuditeljima zaključeno je osam ugovora za nabavu medicinske opreme u vrijednosti od 43.184.639,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 53.980.799,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

U ugovorima o nabavi medicinske opreme ugovoren je da dobavljač može nakon potpisivanja ugovora, a prije isporuke robe pisanim putem zatražiti predujam u visini 50,0 % vrijednosti stavke s porezom na dodanu vrijednost nakon potpisivanja ugovora. U svibnju 2023. dobavljačima je za nabavu medicinske opreme plaćeno predujmom u iznosu od 174.419,11 eura, i to na temelju tri računa. Računi dobavljača za predujmove nisu u poslovnim knjigama evidentirani na računima potraživanja za dane predujmove, nego smanjenjem sredstava na žiroračunu i podmirenjem nastale obveze. Oprema je isporučena i stavljena u funkciju.

Dobavljači medicinske opreme ispostavili su račune za medicinsku opremu u ukupnom iznosu od 348.838,22 eura, koji su plaćeni predujmom u iznosu od 174.419,11 eura. Dva računa od dobavljača za isporučenu opremu u ukupnom iznosu od 297.407,68 eura umanjeni su za plaćeni predujam u iznosu od 148.703,84 eura.

Obveza prema jednom računu dobavljača za medicinsku opremu u iznosu od 51.430,54 eura nije umanjena za plaćeni predujam u iznosu od 25.715,27 eura zbog čega je obveza u iznosu od 51.430,54 eura podmirena u cijelosti. S obzirom na to da je Državni ured za reviziju provjerom poslovne dokumentacije uočio da obveza dobavljaču prema računu za isporučenu medicinsku opremu nije umanjena za prethodno plaćeni predujam, na pisani zahtjev Županije, dobavljač medicinske opreme izvršio je povrat plaćenog predujma u iznosu od 25.715,27 eura u ožujku 2024. Kako bi se izbjegao rizik dvostrukog podmirenja iste obvezе, potrebno je provesti naknadne provjere plaćanja obveza prema svim projektima u kojima je ugovorena mogućnost plaćanja predujmovima. (točka 4. Nalaza)

Obveze Županije

Županija je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti finansijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja finansijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavljju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave. Županija obuhvaća sedam gradova i 12 općina s 139 603 stanovnika prema popisu iz 2021. Sjedište Županije je u Sisku. Prema Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18), Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17) te Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 3/24) koja je u primjeni od siječnja 2024., Županija je razvrstana u prvu skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), županije u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju i provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikoga grada te druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Županije i poslova državne uprave, koji su preneseni na Županiju, prema Odluci o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Županije (listopad 2021.) ustrojeno je osam upravnih odjela te Služba za unutarnju reviziju. Upravni odjeli obavljaju poslove u sjedištu Županije u Sisku za područje cijele Županije te u izdvojenim mjestima rada u Kutini, Novskoj, Petrinji, Hrvatskoj Kostajnici, Glini i Topuskom. U upravnim tijelima koncem 2022. bilo je 212 zaposlenika (83 zaposlenika preuzeta iz Ureda državne uprave), od kojih su dva bila zaposlena na određeno vrijeme.

Tijela Županije su Županijska skupština i župan. Županijska skupština ima 39 članova (dva člana s liste nacionalnih manjina). U 2022. i u vrijeme obavljanja revizije župan je Ivan Celjak, mag. iur. Župan ima dva zamjenika, od kojih je jedan iz reda nacionalnih manjina. Župan i zamjenici župana dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno te, u skladu s odredbama članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ostvaruju pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja.

Početkom 2022. Županija je imala 56 proračunskih korisnika (22 osnovne škole, 15 srednjih škola, jedan učenički dom, osam zdravstvenih ustanova, tri doma za starije osobe, Dom za psihički bolesne odrasle osobe Petrinja, Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije, Javna ustanova Regionalni koordinator Sisačko-moslavačke županije, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Sisačko-moslavačke županije, Interpretacijski centar baštine Banovine, Kulturni centar Braće Radić i Centar za svemirsку i inovativnu tehnologiju).

Koncem 2022. Županija je imala 53 proračunska korisnika jer je tijekom 2022. zbog statusnih promjena domova zdravlja smanjen broj zdravstvenih ustanova s osam na šest (pripajanjem dva doma zdravlja trećem smanjen je broj domova zdravlja s tri na jedan) te je smanjen broj ustanova u kulturi s dvije na jednu ustanovu (Interpretacijski centar baštine Banovine i Kulturni centar Braće Radić spojeni su u ustanovu Kulturno-povijesni centar Sisačko-moslavačke županije). Iz decentraliziranih sredstava Županija je financirala rashode 48 proračunskih korisnika Županije, odnosno 46 u drugom dijelu 2022. (osnovne i srednje škole, učenički dom, dva doma za starije osobe i zdravstvene ustanove) te šest centara za socijalnu skrb (koji su u 2022. bili proračunski korisnici državnog proračuna).

Izvanproračunski korisnik Županije je Županijska uprava za ceste. Županija je također osnivač Ijekarne i ima dionice, odnosno udjele u temeljnog kapitalu šest trgovačkih društava. U Razvojnoj agenciji Sisačko-moslavačke županije SI-MO-RA d.o.o. za poticanje gospodarskog razvoja, savjetovanje i zastupanje (dalje u tekstu: Razvojna agencija) ima 100,0 % udjela, a u drugim trgovačkim društvima (za gospodarenje otpadom, regionalnom centru za gospodarenje otpadom, dva vodoprivredna trgovačka društva i trgovačkom društvu za gradnju i održavanje cesta) ima dionice, odnosno udjele u temeljnog kapitalu od 1,8 % do 24,5 %.

Županija je s Ministarstvom uprave u prosincu 2019. zaključila Sporazum o preuzimanju predmeta, pismohrane, ostale dokumentacije, opreme te sredstava za rad od mjesno nadležnog Ureda državne uprave u Županiji. Sporazumom je utvrđeno da Županija 1. siječnja 2020. preuzima 89 službenika i namještenika Ureda državne uprave, 13 iznajmljenih poslovnih prostora koje je koristio Ured s materijalnim troškovima, dugotrajnu imovinu (računala i računalna oprema, komunikacijska oprema, licence i ostala nematerijalna imovina, službeni automobili i druga dugotrajna imovina), sitni inventar nabavne vrijednosti od 2.878.960,00 kn (knjigovodstvena vrijednost 644.074,00 kn), tuđu imovinu na korištenju (aplikacije) te 2 195 predmeta. Preuzeta imovina evidentirana je u poslovnim knjigama Županije. Do konca 2022. od 2 195 preuzetih predmeta riješeno je 1 614 predmeta, a neriješen je 581 predmet.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23), Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19) te Pravilnika o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru (Narodne novine 78/20). Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Postupci i metode unutarnjih kontrola Županije opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima i odlukama, kao i pisanim procedurama.

Tijekom 2022. Županija je, između ostalog, primjenjivala sljedeće unutarnje akte: Statut (srpanj 2009., travanj 2010., veljača 2011., ožujak 2013., veljača 2018., veljača 2020. – pročišćeni tekst, veljača 2020. i veljača 2021.), Odluku o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Županije, Kolektivni ugovor za službenike i namještenike u upravnim tijelima Županije (prosinac 2010.), pravilnike o unutarnjem redu upravnih odjela Županije (osam za upravna tijela i jedan za službu unutarnjeg nadzora), Odluku o koeficijentima za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim tijelima Županije (rujan 2010., lipanj 2015., prosinac 2018. i srpanj 2022.), Odluku o utvrđivanju osnovice za obračun plaće službenika i namještenika Županije (rujan 2010.), Pravilnik o načinu korištenja službenih vozila (ožujak 2018.), Pravilnik o službenim putovanjima (listopad 2019.), Pravilnik o proceduri blagajničkog poslovanja u Županiji (listopad 2019. i prosinac 2022.), Pravilnik o proceduri stvaranja ugovornih obveza Županije (listopad 2019. i prosinac 2022.), Pravilnik o proceduri zaprimanja, kontrole i plaćanja računa u Županiji (listopad 2019. i ožujak 2020.), Pravilnik o postupcima upravljanja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Županije (studenzi 2022.) te Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (prosinac 2021. i prosinac 2022.).

Također je donesena Uputa za obavljanje kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz Proračuna Županije za Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu i ruralni razvoj (rujan 2019.). Navedenom Uputom uređene su obveze korisnika sredstava iz proračuna Županije, postupak planiranja, organiziranja i obavljanja kontrola na licu mjesta, izrada izvješća i izvještavanje o obavljenim kontrolama te postupanje po provedenim kontrolama. Županija provodi naknadne kontrole namjenskog trošenja proračunskih sredstava (subvencija i donacija) putem izvješća korisnika o utrošku sredstava te kontrolom na licu mjesta.

Strategija upravljanja rizicima (utvrđivanje, procjenjivanje i praćenje rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih radnji radi smanjenja rizika) donesena je u studenome 2023., a registar rizika (naziv rizika, mjere i osoba zadužena za otklanjanje rizika) u prosincu 2023. Županija prati i izvještava o provođenju mera za smanjenje rizika.

Županija je od srpnja 2019. u potpunosti uspostavila sustav zaprimanja, provjere i plaćanja računa putem aplikacije e-račun, gdje se elektroničkim putem obavljaju sve aktivnosti za prijam i obradu, knjiženje i plaćanje te arhiviranje e-računa.

Županija provodi samoprocjenu funkciranja sustava unutarnjih kontrola davanjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Župan je za 2022. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2022. te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2022.). Prema navedenoj Izjavi i Upitniku o fiskalnoj odgovornosti, uočene su slabosti u području planiranja proračuna/financijskog plana, i to u slučaju sukcesivnog planiranja trošenja viškova nije donesen akt koji sadrži analizu nastanka tako značajnog viška, mjere za smanjenje ili ukidanje određenih naknada koje se naplaćuju za usluge koje pružaju proračunski korisnici te način i svrhu za koju će se upotrijebiti navedeni višak i u području računovodstva, s dužnicima nisu usklaćeni podaci o potraživanjima na 31. listopada 2022. U Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2022. utvrđene su potrebne aktivnosti, rokovi otklanjanja utvrđenih slabosti i nepravilnosti kontinuirano tijekom 2023. te su imenovane osobe odgovorne za njihovo otklanjanje.

U skladu sa Zakonom o fiskalnoj odgovornosti, Županija provjerava izjave o fiskalnoj odgovornosti svojih proračunskih i izvanproračunskih korisnika, trgovачkih društava i pravnih osoba kojima je osnivač te provodi formalnu i suštinsku kontrolu i sastavlja zapisnike o rezultatima provjere.

U skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, unutarnju reviziju Županije provodi Služba za unutarnju reviziju u kojoj je zaposlena pročelnica. U veljači 2021. donesen je Strateški plan Službe za unutarnju reviziju Županije za razdoblje 2021. – 2023., a u prosincu 2021. Godišnji plan Službe za unutarnju reviziju Županije za 2022. Tijekom 2022. obavljene su dvije revizije (revizija procesa upravljanja nekretninama i revizija financiranja projekata i programa iz područja sporta).

Županija je putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te je objavila podatke o svom poslovanju. Na mrežnim stranicama su, između ostalog, objavljeni proračun (uključujući upute za izradu prijedloga proračuna i proračunski vodič za građane), unutarnji akti, finansijski izvještaji, godišnji izvještaj o izvršenju proračuna, strateški dokumenti i planovi, dokumenti vezani za javnu nabavu, natječaji, kao i druge informacije kako bi bile dostupne javnosti.

Županija je postupila u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22), odnosno prije donošenja općih akata provela je savjetovanje s javnošću. Župan je u studenome 2011. donio Etički kodeks službenika i namještenika upravnih tijela Županije, kojim su utvrđena i uređena etička načela i pravila dobrog ponašanja službenika i namještenika Županije prema građanima i u međusobnim odnosima. Odluku o imenovanju osobe za nepravilnosti donio je župan u ožujku i srpnju 2022. U srpnju 2022. župan je također donio Odluku o imenovanju povjerljive osobe i zamjenika za unutarnje prijavljivanje nepravilnosti u Županiji.

U lipnju 2022. Županijska skupština donijela je Kodeks ponašanja vijećnika Županijske skupštine i članova radnih tijela, koji sadrži odredbe o sprječavanju sukoba interesa, praćenje primjene Kodeksa koje nadzire Etički odbor i odredbe o povredama Kodeksa o kojima u drugom stupnju odlučuje Vijeće časti.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun te izmjene i dopune proračuna za 2022., Odluka o izvršavanju proračuna te izmjene i dopune navedene Odluke doneseni su u skladu s propisima i objavljeni su na mrežnim stranicama Županije. Proračun te izmjene i dopune proračuna sadrže prihode i primitke te rashode i izdatke Županije i njezinih proračunskih korisnika. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu od 1.948.851.856,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 1.853.099.631,00 kn te je planirano pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 95.752.225,00 kn. Tijekom 2022. donesene su dvije izmjene i dopune proračuna (u lipnju i prosincu 2022.). Zadnjim izmjenama i dopunama proračuna prihodi i primici planirani su u iznosu od 2.205.689.851,00 kn, što je 256.837.995,00 kn ili 13,2 % više u odnosu na proračun, a rashodi i izdaci u iznosu od 2.145.681.469,00 kn, što je 292.581.838,00 kn ili 15,8 % više u odnosu na proračun. Planirano je pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 60.008.382,00 kn. Odlukama župana o preraspodjeli sredstava planiranih proračunom iz siječnja, ožujka, svibnja, studenoga i prosinca 2022. ukupan iznos proračunskih rashoda i izdataka nije mijenjan, nego je izvršena preraspodjela sredstava unutar upravnih odjela. O izvršenim preraspodjelama župan je izvjestio Županijsku skupštinu putem godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna.

Županija nema uspostavljenu cjelovitu riznicu, već djelomičnu koja podrazumijeva zadržavanje žiroračuna proračunskih korisnika preko kojih se doznačuju sredstva i obavlja uplata vlastitih i namjenskih prihoda te obavlja podmirivanje rashoda koji se iz tih prihoda financiraju. Prema Odluci o izvršavanju proračuna Županije za 2022. proračunski korisnici vlastite i namjenske prihode nisu obvezni uplaćivati u proračun sve do uvođenja jedinstvenog računa za sva plaćanja (riznica Županije). Ostvarenje i korištenje vlastitih i namjenskih prihoda iskazuju se tromjesečno u proračunu kroz realizaciju vlastitih izvora.

Odlukom o izvršavanju proračuna utvrđena je proračunska zaliha u iznosu od 300.000,00 kn za zakonski utvrđene namjene. Prema izvještaju o korištenju sredstava proračunske zalihe, sredstva u iznosu od 200.000,00 kn korištena su za pokriće rashoda Doma zdravlja Sisak koji su nastali uslijed pandemije COVID-19 i povećanih rashoda pri otklanjanju posljedica elementarne nepogode (potresa).

Uz proračun za 2022. donesene su projekcije za 2023. i 2024. Prema spomenutim projekcijama, za 2023. planirani su prihodi i primici u iznosu od 1.860.836.193,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 1.764.923.968,00 kn te je planirano pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 95.912.225,00 kn. Za 2024. planirani su prihodi i primici u iznosu od 1.861.035.187,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 1.765.122.962,00 kn te je planirano pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 95.912.225,00 kn.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2022. usvojila je Županijska skupština u lipnju 2023. Prihodi i primici Županije i njezinih proračunskih korisnika ostvareni su u iznosu od 1.304.535.492,00 kn, što je 901.154.359,00 kn ili 40,9 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na proračun odnose se na manje ostvarene prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 748.373.337,00 kn ili 53,7 %. Rashodi i izdaci Županije i njezinih proračunskih korisnika ostvareni su u iznosu od 1.303.844.033,00 kn, što je 841.837.436,00 kn ili 39,2 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na proračun odnose se na manje ostvarene rashode za nabavu nefinancijske imovine za 729.047.669,00 kn ili 80,0 %. Višak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 691.459,00 kn, što s prenesenim viškom prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 3.963.013,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iznosi 207.856.207,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 203.893.194,00 kn.

Prema odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22), Županija je u studenome 2021. donijela Odluku o osnivanju i imenovanju Radne skupine za planiranje izrade i praćenje Plana razvoja od 2021. do 2027. U studenome 2021. donesen je Provedbeni program Županije od 2021. do 2025. u kojem su utvrđene prioritetne mjere i aktivnosti za provedbu ciljeva povezanih s dugoročnim i srednjoročnim aktima strateškog planiranja od značaja za Županiju odnosno nacionalnog značaja. Godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa Županije od 2021. do 2025. (Izvještajno razdoblje za 2022.) doneseno je koncem siječnja 2023.

Finansijski izvještaji

Županija vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani finansijski izvještaji (Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz finansijske izvještaje). Dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku te objavljeni na mrežnim stranicama Županije.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Županije i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Županija financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 403.550.310,00 kn, što je 24.001.956,00 kn ili 6,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Znatno više su ostvareni prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 111.996.112,00 kn ili 69,0 %, najvećim dijelom zbog povećanja kapitalnih pomoći iz državnog proračuna (za sanaciju šteta od potresa) i prihodi od imovine za 11.315.390,00 kn ili 68,8 %, najvećim dijelom zbog povećanja prihoda od naknade za eksploataciju mineralnih sirovina i naknade za koncesiju na vodama i javnom vodnom dobru, a znatno manje su ostvareni primici od finansijske imovine i zaduživanja za 109.630.414,00 kn ili 86,6 % jer se u 2022. Županija nije zaduživala.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

Redni broj	Prihodi i primici	u kn		
		1	2	4
1.	Prihodi od poreza	65.199.445,00	78.063.610,00	119,7
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	162.237.266,00	274.233.378,00	169,0
3.	Prihodi od imovine	16.458.344,00	27.773.734,00	168,8
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	5.675.656,00	3.265.088,00	57,5
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	3.183.439,00	3.095.000,00	97,2
6.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	134.152,00	89.862,00	67,0
7.	Primici od finansijske imovine i zaduživanja	126.660.052,00	17.029.638,00	13,4
Ukupni prihodi i primici		379.548.354,00	403.550.310,00	106,3

Vrijednosno značajniji udjeli imaju prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 274.233.378,00 kn ili 68,0 %, prihodi od poreza u iznosu od 78.063.610,00 kn ili 19,3 % i prihodi od imovine u iznosu od 27.773.734,00 kn ili 6,9 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Prihodi iz dodatnog udjela poreza na dohodak i pomoći izravnjanja za financiranje decentraliziranih funkcija, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, koncesije, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, prihodi od lovozakupnine, prodaje nefinansijske imovine i primici od finansijske imovine i zaduživanja, koji imaju propisanu namjenu, ostvareni su u iznosu od 279.961.034,00 kn i čine 69,4 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Neutrošena sredstva namjenskih prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznose 126.231.754,00 kn, što s namjenskim prihodima i primicima ostvarenim u 2022. ukupno iznosi 406.192.788,00 kn.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 78.063.610,00 kn. U ostvarenim prihodima od poreza sadržan je porez na dohodak u iznosu od 71.701.041,00 kn (od čega se 11.825.053,00 kn odnosi na sredstva za decentralizirane funkcije) i županijski porezi (porez na nasljedstva i darove, cestovna motorna vozila, plovne objekte, automate za zabavne igre) u iznosu od 6.362.569,00 kn. Poslove utvrđivanja, nadzora i naplate županijskih poreza obavlja Porezna uprava, osim poreza na cestovna motorna vozila čiji razrez i naplatu od 2017. obavljaju stanice za tehnički pregled vozila.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 274.233.378,00 kn. Vrijednosno su značajnije pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 190.321.219,00 kn (od čega se na kapitalne pomoći odnosi 128.805.682,00 kn, a na tekuće pomoći 61.515.537,00 kn) te pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 83.669.002,00 kn.

Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći odnose se na pomoći Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine u ukupnom iznosu od 89.768.861,00 kn (obnova objekata javnih vatrogasnih postrojbi, dobrovoljnih vatrogasnih društava i domova za starije osobe nakon potresa, troškovi privremenog smještaja za stradale u potresu te energetska obnova škola), Ministarstva znanosti i obrazovanja u iznosu od 11.163.087,00 kn (obnova škola nakon potresa), Ministarstva zdravstva u iznosu od 9.355.543,00 kn (obnova objekata zdravstvenih ustanova nakon potresa), Ministarstva kulture i medija u ukupnom iznosu od 6.402.471,00 kn (izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite zgrada, obnova škola nakon potresa), Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 5.300.000,00 kn (program potpore županijskim programima u sektoru mlječnog govedarstva i financiranje sanacije nerazvrstanih cesta na području gradova i općina) te Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u ukupnom iznosu od 5.130.243,00 kn (energetska obnova škola i zdravstvenih ustanova te osnivanje edukativno-prezentacijskog centra). Od ukupno ostvarenih kapitalnih pomoći iz državnog proračuna na pomoći iz fondova Europske unije odnosi se 45.935.995,00 kn, koje su ostvarene putem pet ministarstava, najvećim dijelom za troškove obnove nakon potresa školskih, zdravstvenih, vatrogasnih i objekata domova za starije osobe te privremeni smještaj za stradale u potresu.

Vrijednosno značajnije tekuće pomoći iz državnog proračuna odnose se na pomoći Ministarstva znanosti i obrazovanja u iznosu od 19.662.797,00 kn (12.830.821,00 kn za prijevoz učenika srednjih škola, 3.879.231,00 kn za pomoćnike u nastavi i 2.952.745,00 kn za povećane troškove prijevoza učenika osnovnih škola), sredstva fiskalnog izravnjanja (kompenzacijске mjere) u iznosu od 15.622.913,00 kn, pomoći Ministarstva pravosuđa i uprave u iznosu od 12.900.000,00 kn za preuzete poslove Ureda državne uprave i pomoći Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje u iznosu od 12.680.000,00 kn za isplatu pomoći osobama koje se nalaze u privremenom smještaju za stradale u potresu. Županija je u prosincu 2022. izvršila povrat pomoći Središnjem državnom uredu za obnovu i stambeno zbrinjavanje u iznosu od 12.680.000,00 kn jer je isplatu pomoći osobama na privremenom smještaju za stradale u potresu preuzela Finansijska agencija.

Povrat sredstava u poslovnim knjigama nije evidentiran kao umanjenje odgovarajućeg računa prihoda – tekuće pomoći iz državnog proračuna, odnosno u finansijskim izvještajima za 2022. ukupni prihodi iskazani su više za navedeni iznos.

Iz decentraliziranih sredstava Županija je financirala rashode 48 proračunskih korisnika Županije, odnosno 46 u drugom dijelu 2022. (zbog statusnih promjena smanjen je broj zdravstvenih ustanova) te šest centara za socijalnu skrb koji su u 2022. bili proračunski korisnici državnog proračuna. Za financiranje decentraliziranih funkcija ostvareni su prihodi iz pomoći izravnjanja i udjela u porezu na dohodak u ukupnom iznosu od 95.494.055,00 kn, od čega za potrebe osnovnog školstva 33.719.197,00 kn, srednjeg školstva i učeničkog doma 19.507.331,00 kn, zdravstva 26.590.246,00 kn, domova za starije osobe 10.966.064,00 kn te centara za socijalnu skrb 4.711.217,00 kn. Odluke i izmjene odluka o kriterijima i mjerilima za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnih i srednjih škola i učeničkog doma, zdravstva, domova za starije osobe te centara za socijalnu skrb donijela je Županijska skupština. Ukupno ostvareni prihodi doznačeni su proračunskim korisnicima, osim dio sredstava za centre za socijalnu skrb u iznosu od 640.165,00 kn koji je prema odredbama Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (Narodne novine 102/20, 10/20 i 117/21) i odluka Skupštine utrošen za obnovu objekta Zavoda za javno zdravstvo nakon potresa te kupnju objekta u Petrinji za privremeni smještaj ispostava zdravstvenih ustanova i upravnih tijela Županije. Nakon obnove objekata u kojima su prije potresa bile smještene ispostave zdravstvenih ustanova i upravna tijela Županije kupljeni objekt će se koristiti za pružanje usluga iz područja djelatnosti iz nadležnosti Županije i ustanova, čiji je osnivač Županija.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 27.773.734,00 kn, a vrijednosno su značajniji prihodi od naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu od 23.596.244,00 kn, naknade za koncesiju na vodama i javnom vodnom dobru u iznosu od 2.173.096,00 kn, zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu od 750.215,00 kn te lovozakupnine i naknade za koncesiju prava lova u iznosu od 533.404,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama ostvareni su u iznosu od 3.265.088,00 kn. Vrijednosno su značajniji ostali nespomenuti prihodi u iznosu od 1.389.637,00 kn (prihodi po posebnim ugovorima, povrati u županijski proračun) te pristojbe za izdavanje lokacijske i građevinske dozvole u iznosu od 1.016.032,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima ostvareni su u iznosu od 3.095.000,00 kn, a vrijednosno su značajniji prihodi u iznosu od 3.000.000,00 kn ostvareni prema ugovoru zaključenom sa Splitsko-dalmatinskom županijom o sufinanciranju obnove zgrade Osnovne škole Ivan Goran Kovačić, Gora (proračunski korisnik Županije) stradale u potresu.

Primici od finansijske imovine i zaduživanja u 2022. ostvareni su u iznosu od 17.029.638,00 kn. Vrijednosno su značajniji primljeni krediti od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora u iznosu od 16.500.458,00 kn (tranša kredita iz 2021. za kapitalna ulaganja u Županiji).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 369.473.196,00 kn, što je 69.242.630,00 kn ili 23,1 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Znatno više ostvareni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 65.664.871,00 kn ili 243,4 % zbog većih ulaganja u obnovu objekata od posljedica potresa te materijalni rashodi za 15.867.075,00 kn ili 24,7 % zbog povećanja rashoda za usluge pripreme i dostave obroka za stradale u potresu, dok su znatno manje ostvareni izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova za 17.050.440,00 kn ili 45,3 % zbog više otplaćenih kredita i zajmova u prethodnoj godini.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	27.234.417,00	30.407.924,00	111,7
2.	Materijalni rashodi	64.201.669,00	80.068.744,00	124,7
3.	Finansijski rashodi	1.485.809,00	963.289,00	64,8
4.	Subvencije	2.928.755,00	3.261.159,00	111,3
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	126.093.193,00	120.752.259,00	95,8
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	2.007.600,00	14.560.800,00	725,3
7.	Ostali rashodi	11.633.115,00	6.198.582,00	53,3
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	26.980.817,00	92.645.688,00	343,4
9.	Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova	37.665.191,00	20.614.751,00	54,7
Ukupni rashodi i izdaci		300.230.566,00	369.473.196,00	123,1
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		379.548.354,00	403.550.310,00	106,3
Višak prihoda i primitaka		79.317.788,00	34.077.114,00	43,0

Vrijednosno su značajniji rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 120.752.259,00 kn ili 32,7 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 92.645.688,00 kn ili 25,1 %, materijalni rashodi u iznosu od 80.068.744,00 kn ili 21,7 % te rashodi za zaposlene u iznosu od 30.407.924,00 kn ili 8,2 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 30.407.924,00 kn, a odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 24.998.091,00 kn (za redovan rad u iznosu od 24.895.091,00 kn i plaće u naravi u iznosu od 103.000,00 kn), doprinose na plaće u iznosu od 3.872.151,00 kn i druge rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, regres, božićnicu, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj, uskrsnice, topli obrok, dar djetetu, nagradu za uspješnost u radu, potpore za rođenje djeteta te otpremnine prilikom odlaska u mirovinu) u iznosu od 1.537.682,00 kn. Na plaće službenika i namještenika odnosi se 23.649.160,00 kn, zakonskih predstavnika 902.699,00 kn te zaposlenih na projektima 343.232,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 80.068.744,00 kn, a odnose se na rashode za usluge u iznosu od 72.090.486,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja (naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično, premije osiguranja, reprezentacija, članarine, pristojbe i naknade, troškovi sudskih postupaka i drugo) u iznosu od 2.337.234,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 4.461.365,00 kn te naknade za prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla i druge naknade troškova zaposlenima u iznosu od 1.179.659,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge odnose se na prijevoz učenika osnovnih i srednjih škola te studenata u iznosu od 38.545.604,00 kn, usluge pripreme i dostave obroka za osobe stradale u potresu u iznosu od 20.437.429,00 kn te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 3.036.316,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju odnose se na rashode za energiju u iznosu od 4.054.029,00 kn (od čega se na električnu energiju odnosi 3.490.200,00 kn). U okviru materijalnih rashoda evidentirani su rashodi za autorske honorare u iznosu od 2.717.976,00 kn. Najvećim dijelom u iznosu od 2.102.673,00 kn odnose se na autorske honorare za stručne i savjetodavne usluge Razvojne agencije u vezi s obnovom objekata stradalih u potresu.

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 3.261.159,00 kn, a vrijednosno su značajnije subvencije poljoprivrednicima u iznosu od 1.746.656,00 kn za poticanje razvoja poljoprivrede, ulaganje u primarnu poljoprivrednu proizvodnju, unaprjeđenje i očuvanje genetskog potencijala u stočarstvu, okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta i drugo te subvencije obrtnicima u iznosu od 1.184.402,00 kn za subvencioniranje kamata po poduzetničkim kreditima iz prijašnjih godina i po poduzetničkim kreditima u okviru programa Hrvatske banke za obnovu i razvitak iz 2022. te za očuvanje i razvoj tradicijskih i umjetničkih obrta.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 120.752.259,00 kn, a vrijednosno značajnije odnose se na prijenose proračunskim korisnicima Županije u iznosu od 115.972.497,00 kn (od čega za financiranje rashoda poslovanja 77.594.482,00 kn, nabavu nefinansijske imovine 33.382.062,00 kn te finansijsku imovinu i otplatu zajmova 4.995.953,00 kn), tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna (centrima za socijalnu skrb) u iznosu od 4.071.052,00 kn i pomoći gradskim i općinskim proračunima u iznosu od 698.710,00 kn.

Županija u 2022. nije doznačila sredstva Državnom hidrometeorološkom zavodu za sustav obrane od tuče te nije sufinancirala troškove osiguranja poljoprivrednika za obranu od tuče. Prema obrazloženju Županije, u 2022. nije bilo Odluka o proglašenju prirodne nepogode – tuča, već su donesene Odluke o proglašenju prirodnih nepogoda – suša, poplava i mraz. Županija je u 2023. doznačila sredstva Državnom hidrometeorološkom zavodu za obranu od tuče na svom području u iznosu od 50.000,00 kn ili 6.636,14 eura.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 14.560.800,00 kn odnose se na povrat primljenih sredstava za dodjelu jednokratne novčane pomoći osobama u privremenom smještaju stradalim u potresu u iznosu od 12.680.000,00 kn Središnjem uredu za obnovu i stambeno zbrinjavanje te na rashode za stipendije studentima i učenicima srednjih škola u iznosu od 1.880.800,00 kn. Temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske, u prosincu 2022. Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje isplatio je Županiji 12.680.000,00 kn za pomoći osobama u privremenom smještaju stradalim u potresu, za koji je istog dana navedenom Uredu izvršen povrat te je obvezu isplate krajnjim korisnicima preuzeila Finansijska agencija.

Povrat sredstava evidentiran je u poslovnim knjigama u okviru rashoda – ostale naknade građanima i kućanstvima, umjesto kao umanjenje odgovarajućeg osnovnog računa prihoda, odnosno u finansijskim izveštajima za 2022. ukupni prihodi i rashodi iskazani su više za navedeni iznos.

Ostali rashodi ostvareni u iznosu od 6.198.582,00 kn odnose se na rashode za tekuće donacije. Vrijednosno značajnije tekuće donacije doznačene su za javne potrebe u sportu u iznosu od 2.007.000,00 kn, udrugama u kulturi, udrugama proisteklim iz Domovinskog i II. svjetskog rata, Zajednici udruga društva Crvenog križa Županije i Iovačkim udrugama u ukupnom iznosu od 1.253.650,00 kn, Vatrogasnoj zajednici Županije u iznosu od 740.000,00 kn i Zajednici tehničke kulture Županije u iznosu od 630.000,00 kn. Doneseni su programi javnih potreba u sportu, kulturi, tehničkoj kulturi, predškolskom odgoju, školstvu, zdravstvu, socijalnoj skrbi te za obavljanje redovite djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja. Provedeni su natječaji za dodjelu sredstava.

Rashodi za nabavu nefinansijske imovine ostvareni su u iznosu od 92.645.688,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na ulaganja u objekte oštećene u potresu u iznosu od 45.630.091,00 kn, i to na: obnovu objekata osnovnih i srednjih škola u iznosu od 17.917.028,00 kn, obnovu zdravstvenih ustanova u iznosu od 14.494.959,00 kn, izradu projektne dokumentacije i provedbu mjera zaštite kompleksa vojarne u iznosu od 9.143.260,00 kn te izradu projektne dokumentacije i provedbu mjera zaštite za Kulturno-povijesni centar Županije u iznosu od 4.074.844,00 kn. Značajniji su i rashodi za kupnju objekta u Sisku za poduzetnički centar, objekta u Petrinji za privremeni smještaj ispostava zdravstvenih ustanova Županije i upravnih tijela Županije (nakon obnove, kupljeni objekt će se koristiti za pružanje usluga iz područja djelatnosti iz nadležnosti Županije i ustanova čiji je osnivač Županija) i objekta u Sisku za proširenje kapaciteta doma za starije osobe u ukupnom iznosu od 13.620.000,00 kn te nabavu opreme za edukativno-prezentacijski centar Natura, Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Županije u iznosu od 4.014.357,00 kn. Prije zaključivanja ugovora o kupoprodaji objekata, Županija je izradila procjembene elaborate i pribavila mišljenje nadležnog procjeniteljskog povjerenstva.

Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu od 20.614.751,00 kn, a odnose se na otplatu kredita iz prethodnih godina za financiranje raznih kapitalnih projekata i za izgradnju nove škole u Popovači u ukupnom iznosu od 13.437.711,00 kn te otplatu glavnice primljenih zajmova iz državnog proračuna za povrat poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2019. i 2020. u iznosu od 7.177.040,00 kn.

Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za 2022. iznosi 34.077.114,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 70.065.231,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 104.142.345,00 kn. Odredbama članka 37. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21) propisana je obveza donošenja višegodišnjeg plana uravnoteženja, ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni višak zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini. Višegodišnji plan uravnoteženja proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uz proračun. U studenome 2023., uz proračun za 2024., donesen je višegodišnji plan uravnoteženja od 2024. do 2026.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 376.516.982,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	160.697.975,00	237.703.424,00	147,9
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	303.015,00	303.015,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	82.754.255,00	89.622.418,00	108,3
1.3.	Postrojenja i oprema	1.213.781,00	1.024.353,00	84,4
1.4.	Prijevozna sredstva	50.159,00	182.101,00	363,0
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	73.841.409,00	143.816.713,00	194,8
1.6.	Druga nefinancijska imovina	2.535.356,00	2.754.824,00	108,7
2.	Financijska imovina	83.046.088,00	138.813.558,00	167,2
2.1.	Novčana sredstva	81.475.976,00	137.489.161,00	168,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	183.430,00	32.811,00	17,9
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	1.147.570,00	1.147.570,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	149.250,00	144.016,00	96,5
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	89.862,00	0,00	-
Ukupno imovina		243.744.063,00	376.516.982,00	154,5
3.	Obveze	167.587.469,00	178.869.471,00	106,7
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	9.128.124,00	9.381.315,00	102,8
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	3.962.645,00	18.765.835,00	473,6
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	154.267.236,00	150.512.572,00	97,6
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	229.464,00	209.749,00	91,4
4.	Vlastiti izvori	76.156.594,00	197.647.511,00	259,5
Ukupno obveze i vlastiti izvori		243.744.063,00	376.516.982,00	154,5
Izvanbilančni zapisi		476.138.000,00	469.043.292,00	98,5

U odnosu na stanje početkom godine znatno je povećana vrijednost nefinancijske imovine u pripremi za 69.975.304,00 kn ili 94,8 %, najvećim dijelom zbog ulaganja u obnovu objekata od potresa (bolnice, osnovne i srednje škole, sportske dvorane i ostali objekti), ulaganja u Javnu ustanovu za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Županije (projekt osnivanja edukativno-prezentacijskog centra NATURA SMŽ započet prijašnjih godina) te energetsku obnovu bolnice i osnovne škole.

Novčana sredstva su u odnosu na stanje početkom godine povećana za 56.013.185,00 kn ili 68,7 %, najvećim dijelom zbog uplaćenih sredstava državnog proračuna za provođenje mjera za ublažavanje posljedica potresa.

Županija je u svibnju 2022. donijela Strategiju upravljanja i raspolažanja imovinom u vlasništvu Županije za razdoblje od 2022. do 2027., kojom su, između ostalog, utvrđeni srednjoročni ciljevi i smjernice za upravljanje i raspolažanje imovinom. U ožujku 2022. donesen je Plan upravljanja i raspolažanja imovinom Županije za 2022., kojim su planirane mjere za upravljanje i raspolažanje nekretninama u vlasništvu i suvlasništvu Županije, upravljanje i raspolažanje nekretninama koje su dane na korištenje, uporabu ili su u zakupu, upravljanje i raspolažanje zemljištem, trgovačkim društvima i ustanovama kojima je Županija osnivač, provođenje mjera naplate nenaplaćenih potraživanja prema fizičkim i pravnim osobama (lovozakupnina i podzakup) te vođenje Registra nekretnina. Ulaganja je planirano realizirati putem projekata otklanjanja posljedica od potresa i kupnje poslovnih prostora za prenamjenu. Prema Izvješću o provedbi plana upravljanja i raspolažanja imovinom Županije za 2022. izrađeni su projekti obnove zgrada oštećenih u potresu Kulturno-povjesnog centra Županije, Interpretacijskog centra baštine Banovine u Petrinji i kompleksa vojarne u Sisku, izvršena je obnova Doma za starije osobe u Glini i kupnja poslovnih prostora za prenamjenu u poduzetnički centar i smještaj zdravstvenih ustanova (Zavod za hitnu medicinu, Ispostava Petrinja, Zavod za javno zdravstvo i Odjel za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Opće bolnice). Također su zakupljeni ili dani na uporabu i korištenje poslovni prostori za rad upravnih tijela Županije, Gimnazije Sisak te zdravstvene ustanove. Županija je ustrojila i vodi registar imovine.

Vrijednost građevinskih objekata iskazana je u iznosu od 89.622.418,00 kn, a odnosi se na vrijednost poslovnih objekata (zdravstveni objekti – Zavod za hitnu medicinu, objekt za rad upravnih tijela Županije u Sisku i za privremeni smještaj ispostava zdravstvenih ustanova Županije i upravnih tijela Županije u Petrinji, poduzetnički centar u Sisku, srednjoškolski obrazovni centar – regionalni centar kompetentnosti u Sisku, Dom za starije osobe u Glini i objekt za proširenje kapaciteta Doma za starije osobe u Sisku). Županija je osnivač tri doma za starije osobe (Sisak, Petrinja i Gлина). U poslovnim knjigama Županije evidentirana je vrijednost Doma za starije osobe u Glini i vrijednost objekta kupljenog u 2022. za proširenje kapaciteta Doma za starije osobe u Sisku. Županija je u zemljišnim knjigama upisana kao vlasnik navedenih objekata. Prema popisu domova za starije osobe u vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (prosinac 2019.), pravo vlasništva doma za starije osobe u Sisku i Petrinji ima Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, što je i upisano u zemljišnim knjigama. Županija nije poduzimala aktivnosti odnosno iskazala interes za prijenos prava vlasništva navedenih domova na Županiju. Prema obrazloženju Županije oba navedena doma su stradala u potresu, a proces obnove vodio je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje te će se nakon završetka obnove poduzimati aktivnosti u vezi s prijenosom vlasništva.

Nefinancijska imovina u pripremi iskazana je u vrijednosti od 143.816.713,00 kn, a odnosi se na građevinske objekte u pripremi u iznosu od 139.499.262,00 kn te postrojenja i opremu u pripremi u iznosu od 4.317.451,00 kn.

Vrijednosno značajnija ulaganja u građevinske objekte u pripremi odnose se na ulaganja u građevinske objekte proračunskih korisnika Županije započete u prethodnim godinama (energetska obnova osnovnih škola u iznosu od 42.742.517,00 kn, izgradnja poslovnih objekata edukativno-prezentacijskog centra Natura Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Županije u iznosu od 10.467.426,00 kn i ulaganja u objekte osnovnih škola u iznosu od 8.949.643,00 kn) te ulaganja u objekte proračunskih korisnika oštećene u potresu 2020. (izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite kompleksa vojarne u iznosu od 9.470.135,00 kn, obnova zgrade Gimnazije Sisak u iznosu od 6.530.630,00 kn, obnova zgrade Opće bolnice – nova interna u iznosu od 6.388.719,00 kn, izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite Kulturno-povijesnog centra Županije u iznosu od 4.074.844,00 kn te obnova zgrade Srednje škole Glina u iznosu od 3.919.013,00 kn). Nakon završetka ulaganja, na temelju odluka Županijske skupštine, vrijednost objekata se prenosi proračunskim korisnicima.

Druga nefinansijska imovina iskazana je u vrijednosti od 2.754.824,00 kn, a vrijednosno značajnija odnosi se na izradu masterplana prometnog razvoja Županije u iznosu od 1.523.333,00 kn i ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu od 1.078.637,00 kn (ulaganja u zgrade u Sisku koje se nakon potresa koriste za rad upravnih odjela Županije).

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 137.489.161,00 kn, a najvećim dijelom odnose se na neutrošena novčana sredstva iz državnog proračuna za provođenje mjera za ublažavanje posljedica potresa u iznosu od 101.000.000,00 kn (beskamatni zajam jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su pogodjene posljedicama razornih potresa).

U okviru računa dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora iskazana je vrijednost dionica i udjela u glavnici šest trgovačkih društava u vlasništvu i suvlasništvu Županije u iznosu od 1.147.570,00 kn.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja potraživanja su koncem 2022. iskazana u iznosu od 2.168.512,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 1.991.686,00 kn, a na potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti 176.826,00 kn. Odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu od 1.124.440,00 kn iz Programa kreditiranja razvijka poljoprivrede iz prijašnjih godina, prihode poslovanja u iznosu od 1.011.261,00 kn (potraživanja za poreze 516.472,00 kn te potraživanja za ostale prihode poslovanja 494.789,00 kn) i potraživanja od zaposlenih, za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 32.811,00 kn. Na dospjela potraživanja odnosi se 1.779.876,00 kn ili 82,1 % ukupnih potraživanja. Prema podacima Županije do konca 2023. naplaćena su potraživanja u iznosu od 311.517,00 kn. Za naplatu dospjelih potraživanja poduzimane su mjere naplate.

Obveze su koncem 2022. iskazane u iznosu od 178.869.471,00 kn, a odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 150.512.572,00 kn, obveze za nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 18.765.835,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu od 9.381.315,00 kn te naplaćene prihode budućeg razdoblja u iznosu od 209.749,00 kn.

Vrijednosno značajnije obveze za kredite i zajmove odnose se na zajam iz državnog proračuna u iznosu od 101.000.000,00 kn i kredite poslovne banke te Hrvatske banke za obnovu i razvitak u iznosu od 46.197.303,00 kn.

Beskamatni zajam iz državnog proračuna za sanaciju šteta od potresa u iznosu od 101.000.000,00 kn doznačen je Županiji u studenome 2021. prema Odluci o dodjeli beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su pogodžene posljedicama razornih potresa na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije za sanaciju šteta od potresa (Narodne novine 101/21). Prema navedenoj Odluci, povrat beskamatnog zajma ugovoren je u roku do tri godine, počevši od 2024., u kvartalnim obrocima s dospijećem prvog obroka koncem ožujka 2024.

Obveze za kredite u iznosu od 46.197.303,00 kn odnose se na kredit poslovne banke iz 2012. za izgradnju osnovne škole sa sportskom dvoranom u Popovači u iznosu od 25.891.140,00 kn te klupski kredit (poslovne banke i Hrvatske banke za obnovu i razvitak) iz 2021. za financiranje kapitalnih projekata u Županiji (uspostavljanje regionalnog centra kompetentnosti srednje škole u Sisku za područje elektrotehnike i računalstva u Županiji, energetska obnova osnovnih i srednjih škola, projekt osnivanja edukativno-prezentacijskog centra Natura, energetska obnova neuropsihijatrijske bolnice te opremanje ordinacija primarne zdravstvene zaštite) u iznosu od 20.306.163,00 kn.

Izvanbilančni zapisi iskazani su u iznosu od 469.043.292,00 kn, a odnose se na jamstva i suglasnosti dane prijašnjih godina zdravstvenim ustanovama te domu za starije i nemoćne osobe (županijski proračunski korisnici) i Županijskoj upravi za ceste (županijski izvanproračunski korisnik) za dugoročna kreditna zaduženja u iznosu od 225.492.972,00 kn, izdane instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 150.512.224,00 kn, primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 75.079.314,00 kn, potencijalna potraživanja u iznosu od 16.754.846,00 kn i obveze u iznosu od 954.904,00 kn po osnovi sudskih sporova te na tuđu imovinu dobivenu na korištenje u iznosu od 249.032,00 kn (vrijednosno značajnija odnosi se na službeno vozilo nabavljeno putem operativnog najma u iznosu od 208.666,00 kn).

Projekti financirani u 2022.

U razdoblju od 2018. do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) Županija provodi 76 projekata ukupne vrijednosti od 1.007.121.990,00 kn ili 133.668.059,00 eura. Od toga se na projekte obnove od potresa (od 2020. do konca 2023.) odnose 64 projekta koja su u cijelosti finansirana EU sredstvima u iznosu od 944.804.468,00 kn te 12 projekata u razdoblju od 2018. do konca 2023. u iznosu od 62.317.522,00 kn koji su sufinancirani iz EU sredstava u iznosu od 40.641.285,00 kn, državnog proračuna Republike Hrvatske u iznosu od 12.706.608,00 kn te iz sredstava Županije u iznosu od 8.969.629,00 kn. Županija je u vrijeme obavljanja revizije (ožujak 2024.) ustrojila evidenciju svih projekata financiranih iz EU sredstava s podacima o ostvarenim prihodima i rashodima po pojedinom projektu.

Županija je nakon potresa u 2020. u Fond solidarnosti Europske unije i Nacionalni plan oporavka i otpornosti prijavila ukupnu štetu od potresa u iznosu od 1.339.344.788,00 kn odnosno 177.773.339,00 eura. Do konca 2023. za obnovu zgrada oštećenih u potresu (prosinac 2020.) ukupno je utrošeno 664.494.798,00 kn. Županija je u razdoblju od 2022. do konca 2023. ostvarila pomoći iz EU sredstava u ukupnom iznosu od 628.505.426,00 kn (u 2022. iznos od 45.935.995,00 kn, a u 2023. iznos od 582.569.431,00 kn).

Vlada Republike Hrvatske donijela je u studenome 2021. Odluku o načinu raspodjele bespovratnih finansijskih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije za financiranje sanacije šteta od potresa na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije, Karlovačke županije, Varaždinske županije, Međimurske županije, Brodsko-posavske županije i Bjelovarsko-bilogorske županije, imenovanju i određivanju zaduženja nacionalnog koordinacijskog tijela, tijela odgovornih za provedbu finansijskog doprinosa i neovisnog revizorskog tijela (Narodne novine 127/21), kojom je utvrđen način raspodjele bespovratnih finansijskih sredstava iz Fonda solidarnosti u ukupnom iznosu od 319.192.359,00 eura.

Način raspodjele sredstava utvrđen je ovisno o vrsti i vrijednosti štete u cilju osiguranja uvjeta za bržu obnovu stanja koje je prethodilo elementarnoj nepogodi na pogodenim područjima. Nadalje, Odlukom je određeno Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine kao nacionalno koordinacijsko tijelo za provedbu Odluke, dok se Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture te Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost određuju kao tijela odgovorna za provedbu finansijskog doprinosa. Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije određuje se za neovisno revizorsko tijelo za provedbu navedene Odluke.

Revizijskim postupcima provjerena su tri projekta koja su odabrana za financiranje/sufinanciranje iz Fonda solidarnosti, Mechanizma za oporavak i otpornost te iz Europskih strukturnih investicijskih fondova te vlastitih sredstava Županije na temelju objavljenih poziva za dodjelu bespovratnih sredstava.

- Obnova zgrade Nove Interne Opće bolnice dr. Ivo Pedišić Sisak

Županija je u veljači 2022. podnijela prijavu na poziv za dodjelu bespovratnih finansijskih sredstava „Vraćanje u uporabljivo stanje infrastrukture u području zdravstva na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije, Karlovačke županije, Varaždinske županije, Međimurske županije, Brodsko-posavske županije, Koprivničko-križevačke županije i Bjelovarsko-bilogorske županije”. Na navedeni poziv Županija je prijavila projektni prijedlog Obnova zgrade Nove Interne Opće bolnice dr. Ivo Pedišić Sisak. Poziv je pripremilo i objavilo Ministarstvo zdravstva za provedbu projekata obnove zdravstvenih ustanova i njihovo financiranje iz bespovratnih finansijskih sredstava Fonda solidarnosti Europske unije.

U travnju 2022. Županija je s Ministarstvom zdravstva zaključila ugovor te u srpnju 2022., veljači 2023. i veljači 2024. tri dodatka ugovoru o dodjeli bespovratnih finansijskih sredstava za operacije koje se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije za projekt Obnova zgrade Nove Interne Opće bolnice dr. Ivo Pedišić Sisak. Ugovorom je utvrđena ukupna vrijednost projekta u iznosu od 108.843.188,00 kn, što su ujedno i ukupno prihvatljivi troškovi za koje se dodjeljuju bespovratna sredstva. Pri tome se iz Fonda solidarnosti Europske unije financira 89.408.582,00 kn te iz Mechanizma za oporavak i otpornost i/ili drugih izvora 19.434.606,00 kn. Prema ugovoru, Županija ima pravo na predujam u iznosu od 27.210.797,00 kn (najviše do 25,0 % vrijednosti odobrenih bespovratnih sredstava). Razdoblje provedbe projekta i prihvatljivosti troškova projekta je od 28. prosinca 2020. (potres) do siječnja 2025.

Navedeni projekt obuhvaća obnovu zgrade nove interne Opće bolnice, kirurgije, odjela za patologiju i citologiju, službe za ginekologiju i opstetriciju i odjela za transfuzijsku medicinu te zgradu odjela za psihijatriju i odjela za bolničke ljekarne. Projekt obuhvaća aktivnosti koje se odnose na izradu elaborata ocjene postojećeg stanja građevinske konstrukcije, izradu projektno-tehničke dokumentacije za cijelovitu obnovu zgrada, izvođenje radova obnove koji obuhvaćaju i nabavu stradale opreme te stručni nadzor, upravljanje projektom i administraciju te promidžbu i vidljivost. Aktivnost upravljanje projektom i administracija povjerena je Razvojnoj agenciji za sve projekte obnove od potresa temeljem zaključenog ugovora i pet dodataka ugovora iz 2022., 2023. i 2024.

Do konca 2023. za projekt Obnove zgrade Nove Interne Opće bolnice dr. Ivo Pedišić Sisak rashodi upravljanja projektom i administracije ostvareni su u iznosu od 196.292,00 kn.

Tijekom 2022. i 2023. Županija je prema Ministarstvu zdravstva dostavila 14 zahtjeva za nadoknadu sredstava u ukupnom iznosu od 91.690.720,00 kn, a Ministarstvo je odobrilo 81.210.495,00 kn te potraživanja koncem 2023. iznose 10.480.225,00 kn, koja će se odobriti u narednom razdoblju, ako se proglose prihvatljivima na temelju ocjene Ministarstva zdravstva.

Ukupni rashodi projekta do konca 2023. ostvareni su u iznosu od 94.735.671,00 kn (u 2022. u iznosu od 6.388.719,00 kn te u 2023. u iznosu od 88.346.952,00 kn), od čega se najvećim dijelom odnose na rashode za nabavu opreme u bolnici u iznosu od 53.980.799,00 kn za koje je proveden otvoreni postupak javne nabave robe velike vrijednosti prema Zakonu o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22). Predmet nabave je podijeljen u osam grupa (za medicinsku opremu, namještaj i ostalu uredsku nemedicinsku opremu) procijenjene vrijednosti u iznosu od 44.446.244,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 55.557.805,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. U travnju i svibnju 2023. s izabranim ponuditeljima zaključeno je osam ugovora u iznosu od 43.184.639,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 53.980.799,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Vrijednosno značajnija nabava opreme odnosi se na medicinsku opremu za akutnu i hitnu medicinu u vrijednosti od 33.597.315,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 41.902.161,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Rashodi iz 2020. koji se odnose na izradu elaborata postojećeg stanja građevine i izradu projektno-tehničke dokumentacije za cijelovitu obnovu zgrade u iznosu od 678.147,00 kn u 2021. evidentirani su u poslovnim knjigama Opće bolnice.

Do konca 2023. ukupni rashodi za nabavu opreme u Općoj bolnici dr. Ivo Pedišić ostvareni su u iznosu od 54.174.550,00 kn. U poslovnim knjigama nisu iskazana potraživanja za predujmove od pojedinih dobavljača. Za predujam jednom dobavljaču za medicinsku opremu nije umanjena obveza za iznos isplaćenog predujma, odnosno račun za medicinsku opremu za patologiju i citologiju u iznosu od 387.503,00 kn ili 51.430,49 eura nije umanjen za uplaćeni predujam u iznosu od 193.752,00 kn ili 25.715,31 euro. Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.), na pisani zahtjev Županije, dobavljač medicinske opreme izvršio je povrat plaćenog predujma u cijelosti. Nadalje, zbog evidentiranja podmirenja obveza prema dobavljačima na analitičkim računima na kojima iste obveze nisu zadužene, pogrešno su iskazana stanja na pojedinim računima obveza (ukupno evidentirane isplate su veće od ukupno evidentiranih obveza ili su evidentirane obveze koje su podmirene). Zbog navedenog postupanja postoji rizik dvostrukog podmirenja iste obveze.

Realizacija projekta je u tijeku.

- Obnova zgrade Osnovne škole Katarina Zrinski Mečenčani

Županija je u veljači 2022. podnijela prijavu na poziv na dodjelu bespovratnih finansijskih sredstava „Obnova infrastrukture u području obrazovanja oštećene potresom“. Poziv je pripremilo i objavilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja za provedbu projekata obnove obrazovnih ustanova i njihovo financiranje iz bespovratnih finansijskih sredstava Fonda solidarnosti Europske unije.

U srpnju 2022. Županija je s Ministarstvom znanosti i obrazovanja zaključila ugovor te u veljači i svibnju 2023. i siječnju 2024. tri dodatka ugovoru o dodjeli bespovratnih finansijskih sredstava za operacije koje se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije za projekt Obnova zgrade Osnovne škole Katarina Zrinski Mečenčani (dalje u tekstu: Osnovna škola). Ugovorom je utvrđena ukupna vrijednost u iznosu od 10.255.999,00 kn, što su ujedno i ukupno prihvatljivi troškovi za koje se dodjeljuju bespovratna sredstva. Pri tome se iz Fonda solidarnosti Europske unije financira 6.194.000,00 kn te iz Mechanizma za oporavak i otpornost 4.061.999,00 kn. Prema ugovoru, Županija ima pravo na predujam u iznosu od 2.564.000,00 kn (najviše do 25,0 % vrijednosti odobrenih bespovratnih sredstava). Razdoblje provedbe projekta je od 28. prosinca 2020. (dan potresa) do 1. veljače 2024., a razdoblje prihvatljivosti troškova do 2. ožujka 2024. Projekt obuhvaća cijelovitu obnovu zgrade Osnovne škole na području Županije odnosno oštećenja koja zahtijevaju sanaciju uzrokovana potresom u prosincu 2020. Jedna od ugovorenih aktivnosti je upravljanje projektom i administracija, koja je povjerena Razvojnoj agenciji za sve projekte obnove od potresa temeljem zaključenog ugovora i pet dodataka ugovora iz 2022. 2023. i 2024. Do konca 2023. za navedeni projekt rashodi upravljanja projektom i administracije ostvareni su u iznosu od 59.430,00 kn.

Tijekom 2022. i 2023. Županija je prema Ministarstvu znanosti i obrazovanja dostavila osam zahtjeva za nadoknadu sredstava u iznosu od 10.255.999,00 kn, od kojih je navedeno Ministarstvo odobrilo 9.916.273,00 kn te potraživanja koncem 2023. iznose 339.726,00 kn, koja će se odobriti u narednom razdoblju, ako se proglose prihvatljivima na temelju ocjene Ministarstva znanosti i obrazovanja. Izvršene aktivnosti odnose se na radove obnove Osnovne škole u iznosu od 7.286.556,00 kn, stručni nadzor i koordinatora zaštite na radu u iznosu od 72.913,00 kn, uređenje izmještenog objekta u iznosu od 65.630,00 kn, prijevoz učenika u izmještene objekte u iznosu od 2.295.060,00 kn, nabavu opreme u iznosu od 133.684,00 kn te upravljanje projektom u iznosu od 62.430,00 kn.

Do konca 2023. rashodi za navedeni projekt ostvareni su u iznosu od 10.563.492,00 kn, od čega u 2022. u iznosu od 213.550,00 kn, a u 2023. u iznosu od 10.349.942,00 kn (najvećim dijelom odnose se na radove na obnovi škole u iznosu od 10.060.146,00 kn i nabavu opreme u iznosu od 190.021,00 kn).

U rujnu 2022. proveden je postupak jednostavne nabave za izvođenje radova obnove zgrade Osnovne škole prema Pravilniku o provedbi postupaka nabave roba, usluga i radova za postupke obnove (Narodne novine 126/21, 19/22 i 132/22). S izabranim izvoditeljem radova u 2022. zaključen je ugovor o izvođenju radova u vrijednosti od 5.829.245,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno u vrijednosti od 7.286.556,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. U 2023. zaključena su četiri dodatka ugovoru kojima je ugovorena ukupna vrijednost radova u iznosu od 8.218.957,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 10.273.696,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Rok za izvođenje radova ugovoren je od dana uvođenja u posao (studeni 2022.) do 1. kolovoza 2023.

Do konca 2023. izvoditelj radova ispostavio je devet privremenih situacija u iznosu od 10.273.696,00 kn, od čega u 2022. jednu privremenu situaciju u iznosu od 213.550,00 kn, a u 2023. osam privremenih situacija u iznosu od 10.060.146,00 kn koje su plaćene u cjelokupnom iznosu.

Projekt Obnova zgrade Osnovne škole završen je u srpnju 2023. te je u izradi energetski certifikat zgrade. Ciljevi projekta su ostvareni.

– Održivi regionalni razvoj uključivanjem prirodne baštine kroz osnivanje edukativno-prezentacijskog centra NATURA SMŽ

Županija je u ožujku 2018. podnijela prijavu na poziv za dodjelu bespovratnih finansijskih sredstava „Promicanje održivog razvoja prirodne baštine“ za projekt Održivi regionalni razvoj uključivanjem prirodne baštine kroz osnivanje edukativno-prezentacijskog centra NATURA SMŽ. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije objavilo je poziv u sklopu provedbe Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. za provedbu projekata i njihovo financiranje iz bespovratnih finansijskih sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Osnovni cilj projekta je povećanje privlačnosti odredišta prirodne baštine zaštićenih područja Županije kroz izgradnju edukativno-prezentacijskog centra NATURA SMŽ i povećanje obrazovnog kapaciteta ciljnih skupina djelatnika ustanove i Županije, članova projektnog tima i lokalnog stanovništva. Projekt predviđa adaptaciju već postojeće zgrade u centar, izgradnju nove zgrade, uređenje edukativnog parka, izgradnju vidikovaca te osmišljavanje i postavljanje info točaka. Nositelj projekta je Županija, dok su partneri na provedbi projekta Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima i Razvojna agencija.

U srpnju 2018. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (upravljačko tijelo), Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (posredničko tijelo 2) i Županija (korisnik bespovratnih sredstava) zaključili su Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt Održivi regionalni razvoj uključivanjem prirodne baštine kroz osnivanje edukativno-prezentacijskog centra NATURA SMŽ te u listopadu 2020. i siječnju 2022. dva dodatka Ugovoru. Ukupna vrijednost projekta po Ugovoru iznosi 17.752.391,00 kn. Dodacima Ugovoru vrijednost projekta povećana je na iznos od 17.978.740,00 kn, a ukupni prihvatljivi troškovi određuju se na maksimalno 17.273.646,00 kn. Bespovratna sredstva dodjeljuju se u iznosu od 14.682.599,00 kn ili 85,0 %, dok preostali iznos razlike između ukupnih prihvatljivih troškova i bespovratnih sredstava u iznosu od 2.591.047,00 kn ili 15,0 % osigurava Županija samostalno ili s partnerima na projektu. Prema Ugovoru, Županija ima pravo na predujam najviše do iznosa od 2.936.520,00 kn. Provedba projekta planirana je u razdoblju od 1. prosinca 2016. do 1. svibnja 2022.

U razdoblju od prosinca 2018. do svibnja 2022. Županija je prema Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije dostavila 16 zahtjeva za nadoknadu sredstava i ispravak završnog zahtjeva za nadoknadu sredstava (prosinac 2022.). Prema završnom zahtjevu za nadoknadu sredstava, ukupno prihvatljivi troškovi iznose 16.293.892,00 kn, od čega je od Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije odobreno i plaćeno 13.849.808,00 kn (85,0 %) te Županije 2.444.084,00 kn (15,0 %). Preostali iznos za financiranje projekta 832.788,00 kn (85,0 % razlike između ugovorenih i stvarno nastalih prihvatljivih troškova) ostao je neutrošen.

U veljači 2023. Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije odobrila je završni zahtjev za nadoknadu sredstava i završno izvješće o provedbi.

Za provedbu projekta do konca 2022. ostvareni su ukupni rashodi Županije u iznosu od 18.227.683,00 kn, od čega u 2022. u iznosu od 6.540.752,00 kn (najvećim dijelom odnose se na nabavu opreme za edukativno-prezentacijski centar Natura u iznosu od 4.014.356,00 kn te radove na uređenju i gradnji vidikovaca u iznosu od 2.145.113,00 kn). Razliku između ugovorenih bespovratnih sredstava i ostvarenih rashoda Županija je podmirila iz vlastitih izvora.

U sklopu projekta osnovan je i izgrađen prezentacijsko-edukativni centar u Petrinji, tematski vidikovci na tri lokacije, info točke na četiri lokacije, uređen je edukativni park s poučno-tematskim stazama te infrastruktura na sedam lokacija zaštićenih područja. Izrađene su edukativno-prezentacijske sheme s opsežnim multimedijskim programom koji prezentira najvažnije prirodne značajke zaštićenih dijelova prirode Županije. Ciljevi projekta su ostvareni.

Javna nabava

U skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20), župan je donio Plan nabave za 2022. te 77 izmjena i dopuna Plana nabave. Planom nabave planirana je vrijednost nabave roba, radova i usluga u iznosu od 15.787.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, dok je posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave za 2022. planirana nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 520.757.952,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, što je više za 504.970.952,00 kn zbog povećanja planiranih radova i usluga u vezi s obnovom nakon potresa, od čega se na vrijednost nabave po Pravilniku o provedbi postupaka nabave roba, usluga i radova za postupke obnove odnosi 389.717.858,00 kn, na vrijednost javne nabave 121.593.043,00 kn, a jednostavne nabave 9.447.051,00 kn.

Plan nabave, izmjene i dopune Plana nabave te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, koji sadrže propisane podatke i ažuriraju se redovito, objavljeni su u standardiziranom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Županija je na mrežnim stranicama objavila obavijesti o gospodarskim subjektima s kojima su predstavnici Županije ili s njima povezane osobe u sukobu interesa.

Postupci jednostavne nabave uređeni su odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave iz prosinca 2021. te izmjena i dopuna spomenutog Pravilnika iz prosinca 2022., koje je donio župan. Pravilnik o jednostavnoj nabavi te izmjene i dopune Pravilnika o jednostavnoj nabavi objavljeni su na mrežnim stranicama Županije. Provedba postupaka jednostavne nabave čija je procijenjena vrijednost manja od 50.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost provodi se prikupljanjem ponude jednog gospodarskog subjekta te izdavanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora. Provedba postupaka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 50.000,00 kn, a manje od 100.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost provodi se upućivanjem poziva na dostavu ponuda najmanje tri gospodarska subjekta na dokaziv način, gdje rok za dostavu ponuda ne smije biti kraći od tri dana.

Provjeda postupaka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 100.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost za nabavu roba i usluga, odnosno manje od 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost za radove, provodi se upućivanjem poziva na dostavu ponuda najmanje tri gospodarska subjekta elektroničkim sredstvima komunikacije te iznimno drugim sredstvima na dokaziv način.

Ako nisu poznata najmanje tri ponuditelja, poziv na dostavu ponude se objavljuje na mrežnim stranicama naručitelja, a rok za dostavu ponuda ne smije biti kraći od pet niti duži od 15 dana (osim u slučaju iznimne žurnosti). Kriteriji za odabir ponude su najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda (kvaliteta, tehničke prednosti, estetske i funkcionalne značajke, pristupačnost, ekološke osobine, ekonomičnost, kvaliteta i iskustvo angažiranog osoblja, rok isporuke ili izvršenja, jamstveni rok). Odredbama spomenutog Pravilnika, između ostalog, uređeni su slučajevi kada je za odabir ponude dovoljna jedna pristigla ponuda koja udovoljava traženim uvjetima.

Također, župan je donio Pravilnik o proceduri stvaranja ugovornih obveza Županije (listopad 2019. i prosinac 2022.), kojim se uređuje procedura stvaranje ugovornih obveza na teret proračuna Županije, procedura izrade plana nabave, potpisivanja ugovora, kao i praćenje izvršenja ugovornih obveza. Kontrola i praćenje izvršenja ugovornih obveza u nadležnosti je osobe iz nadležnog upravnog tijela koju je imenovao pročelnik.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2022., na temelju provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 79 ugovora za nabavu roba, usluga i radova u vrijednosti od 327.961.412,00 kn, od čega 42 ugovora za izvođenje radova u vrijednosti od 299.575.867,00 kn, 36 ugovora za pružanje usluga u vrijednosti od 27.996.544,00 kn te jedan ugovor za isporuku roba u vrijednosti od 389.001,00 kn. Na temelju pregovaračkog postupka bez prethodne objave zaključen je jedan ugovor u iznosu od 319.900,00 kn. Ukupna navedena vrijednost javne nabave prema podacima iz Statističkog izvješća iznosi 328.281.312,00 kn, od čega se na nabavu u vezi s obnovom nakon potresa odnosi 311.438.921,00 kn. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) ostvarena je u vrijednosti od 7.570.907,00 kn, a odnosi se na nabavu roba u iznosu od 911.467,00 kn, usluga u iznosu od 4.838.274,00 kn i radova u iznosu od 1.821.166,00 kn, od čega se na jednostavnu nabavu koja je u vezi s obnovom nakon potresa odnosi 507.720,00 kn. Prethodno navedeni podaci o nabavi odnose se na vrijednosti bez poreza na dodanu vrijednost.

Županija u 2022. nije provodila postupke objedinjene (zajedničke) nabave. Tijekom 2022. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave je za postupak nabave usluga pripreme i dostave obroka za potrebe stanovništva na potresom pogodjenom području Županije donijela Rješenje o poništenju dijela dokumentacije o nabavi, dok je za postupak javne nabave izvođenja radova obnove zgrade Osnovne škole Mladost Lekenik – zgrada područne škole Letovanić donijela Rješenje o poništenju odluke o odabiru, a spomenuto Rješenje je početkom 2023. poništeno Presudom Visokog upravnog suda.

Revizijskim postupcima pregleda i provjere obuhvaćeno je osam otvorenih postupaka javne nabave roba, usluga i radova u vrijednosti od 104.122.342,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, deset postupaka nabave po Pravilniku o provedbi postupaka nabave roba, usluga i radova za postupke obnove u vrijednosti od 154.145.027,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost te deset postupaka jednostavne nabave u vrijednosti od 1.429.916,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, što je 77,3 % ukupne vrijednosti nabave.

Također, provjero je izvršenje ugovora o prijevozu učenika osnovnih i srednjih škola zaključenih na temelju provedenog postupka objedinjene (zajedničke) javne nabave i zaključenog okvirnog sporazuma u svibnju 2019. na razdoblje od 52 mjeseca. Na temelju okvirnog sporazuma za svaku od četiri školske godine zaključeni su pojedinačni ugovori (od školske godine 2019./2020. do školske godine 2022./2023.).

Rashodi za prijevoz učenika osnovnih i srednjih škola u 2022. su ostvareni u iznosu od 38.443.969,00 kn. Novi postupak javne nabave usluge redovnog i izvanrednog prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola na području Županije kojima je Županija osnivač, za iduće četiri školske godine započeo je u lipnju, a završio u kolovozu 2023. na temelju kojeg je zaključen novi okvirni sporazum.

U revizijom obuhvaćenim postupcima javne nabave, nabave na temelju odredaba Pravilnika o provedbi postupaka nabave roba, usluga i radova za postupke obnove te jednostavne nabave primijenjene su odredbe Zakona o javnoj nabavi, Pravilnika o provedbi postupaka nabave roba, usluga i radova za postupke obnove te Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave. Sastavljeni su zapisnici o otvaranju ponuda te zapisnici o pregledu i ocjeni ponuda. Ocjena ponuda obavljena je po objavljenim kriterijima odabira i dodjele ponuda koji je bio ili najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda. Ugovori su zaključeni u skladu s uvjetima iz odabrane ponude i sadrže, između ostalog, ugovorne kazne u slučaju neispunjena obveze, jamstva te rokove plaćanja.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 20. studenoga 2023. do 15. srpnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Županije
- provjeriti aktivnosti na provedbi projekata financiranih iz EU sredstava.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015., prosinac 2020. i prosinac 2021.)
5. Uputa o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (Ministarstvo financija, siječanj 2018.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
3. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
6. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
7. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
8. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
9. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)

10. Zakon o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 20/18, 115/18, 98/19 i 57/22)
11. Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina (Narodne novine 78/15)
12. Zakon o Hrvatskom Crvenom križu (Narodne novine 71/10 i 136/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
13. Pravilnik o načinu i rokovima plaćanja sredstava iz prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za rad ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa (Narodne novine 18/11)
14. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
15. Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije
16. Zakon o javnoj nabavi
17. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
18. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
19. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
20. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)
21. Zakon o sustavu obrane od tuče, članak 13. (Narodne novine 53/01 i 55/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
22. Uredba o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2022. (Narodne novine 147/21)
23. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11.
24. Statut
25. Odluka o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Sisačko-moslavačke županije (listopad 2021.)
26. Pravilnik o financiranju programa i projekata sredstvima za donacije i pokroviteljstva iz proračuna Sisačko-moslavačke županije (travanj 2022.)
27. Pravilnik o popisu imovine i obveza Sisačko-moslavačke županije (rujan 2020.)
28. Pravilnik o postupcima upravljanja i raspolažanja nekretninama u vlasništvu Sisačko-moslavačke županije (studeni 2022.)
29. Procedura blagajničkog poslovanja (listopad 2019. i prosinac 2022.)
30. Pravilnik o proceduri stvaranja ugovornih obveza (listopad 2019. i prosinac 2022.)
31. Pravilnik o proceduri zaprimanja, kontroli i plaćanja računa (listopad 2019. i ožujak 2020.)
32. Pravilnik o službenim putovanjima (listopad 2019.)
33. Pravilnik o načinu korištenja službenih vozila (ožujak 2018.)
34. Pravilnik o financiranju programa javnih potreba u kulturi Sisačko-moslavačke županije (prosinac 2021.)
35. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (prosinac 2021. i prosinac 2022.)
36. Pravilnik o uvjetima, načinu i postupku dodjele finansijskih potpora za projekte/programe iz raspoloživih sredstava Proračuna Sisačko-moslavačke županije Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje (prosinac 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Županije. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i finansijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na ustrojavanje riznice (jedinstveni račun proračuna), računovodstveno poslovanje, rashode te projekte financirane EU sredstvima.

1. Ustrojavanje riznice (jedinstveni račun proračuna)
  - 1.1. U okviru rashoda za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna evidentirani su prijenosi proračunskim korisnicima Županije u iznosu od 115.972.497,00 kn. Županija je početkom 2022. imala 56 proračunskih korisnika, a koncem 2022. imala je 53 proračunska korisnika (22 osnovne škole, 15 srednjih škola, jedan učenički dom, šest zdravstvenih ustanova, tri doma za starije osobe, Dom za psihički bolesne odrasle osobe Petrinja, Zavod za prostorno uređenje, Javna ustanova Regionalni koordinator, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima, Kulturno-povijesni centar i Centar za svemirsku i inovativnu tehnologiju).

Županija je uspostavila sustav djelomične riznice, što znači da proračunski korisnici imaju otvorene žiroračune preko kojih se iz proračuna Županije doznačuju sredstva i obavlja uplata vlastitih i namjenskih prihoda te podmirivanje rashoda koji se iz tih prihoda financiraju. Nadalje, vlastiti i namjenski prihodi i primici svih proračunskih korisnika planiraju se u proračunu, ali bez obveze njihove uplate u proračun. Ako proračunski korisnici ostvare višak temeljem obavljanja vlastite djelatnosti, navedena sredstva se po zahtjevu uplaćuju u proračun Županije za namjene koje se raspodjeljuju u proračunu Županije. Ostvarenje i trošenje vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika iskazuju se tromjesečno u proračunu kroz realizaciju vlastitih izvora.

Ustrojavanje sustava lokalne riznice, uz iznimna izuzeća, propisano je odredbama članka 50. Zakona o proračunu, prema kojima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima jedinstveni račun proračuna koji se otvara i vodi u kreditnoj instituciji, a na kojem se ostvaruju svi priljevi i izvršavaju svi odljevi proračuna i proračunskih korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Uspostavljanjem sustava cjelovite riznice, Županija bi efikasnije upravljala novčanim sredstvima i uspostavila bolju kontrolu trošenja proračunskih sredstava.

Državni ured za reviziju preporučuje uspostaviti cjeloviti sustav riznice za svoje proračunske korisnike radi efikasnijeg upravljanja novčanim sredstvima Županije i proračunskih korisnika. S obzirom na to da se radi o dugotrajnijem projektu, preporučuje se donijeti plan aktivnosti na uspostavi riznice u skladu s tehničkim, kadrovskim i finansijskim mogućnostima.

2. Računovodstveno poslovanje
  - 2.1. Županija je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su i vode se propisane poslovne knjige. Knjigovodstvene promjene su evidentirane na temelju ovjerenih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava.

Pomoć Splitsko-dalmatinske županije u iznosu od 3.000.000,00 kn za sufinanciranje obnove zgrade osnovne škole stradale u potresu (proračunski korisnik Županije) evidentirana je u okviru prihoda od kapitalnih donacija umjesto u okviru prihoda od kapitalnih pomoći proračunu iz drugih proračuna.

Prema odredbi članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika, a odredbi članka 21. navedenog Pravilnika, Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane označke i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode. Prema odredbi članka 67. navedenog Pravilnika, skupina računa 63 – Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna obuhvaća tekuće i kapitalne prijenose koje proračuni i proračunski korisnici dobiju od inozemnih vlada, međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, iz proračuna, od izvanproračunskih korisnika, pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan te pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže prihode evidentirati na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

3. Rashodi
  - 3.1. Ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 369.473.196,00 kn. Vrijednosno su značajniji rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 120.752.259,00 kn, rashodi za nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 92.645.688,00 kn, materijalni rashodi u iznosu od 80.068.744,00 kn ili 21,7 % te rashodi za zaposlene u iznosu od 30.407.924,00 kn. Nepravilnosti i propusti odnose se na rashode za usluge elektroničkih medija, kapitalne pomoći općinskim i gradskim proračunima te donacije.
    - Rashodi za usluge elektroničkih medija

U okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja koji su ostvareni u iznosu od 1.574.179,00 kn iskazani su rashodi za usluge elektroničkih medija u iznosu od 924.169,00 kn. Rashodi su ostvareni na temelju zaključenih ugovora i računa pružatelja usluga sa specifikacijom obavljenih usluga.

Prema odredbama članka 39. Zakona o elektroničkim medijima (Narodne novine 111/21 i 114/22), ako su sredstva za proizvodnju i objavljivanje programa regionalnih i lokalnih nakladnika televizije i/ili radija te elektroničkih publikacija osigurana u proračunima tijela državne uprave i javnim ustanovama kojima je osnivač Republika Hrvatska, kao i pravnih osoba u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ta se sredstva dodjeljuju putem javnog poziva, a na temelju javno objavljenih kriterija.

Županija je u 2022. za odabir pružatelja navedenih usluga objavila na mrežnim stranicama javni poziv za financiranje programske sadržaja elektroničkih medija od interesa za Županiju u skladu s navedenim Zakonom. Prema objavljenom javnom pozivu, utvrđeno je pet kriterija za ocjenjivanje prijava, a svakom kriteriju se može dodijeliti od 0 do 10 bodova, odnosno moguće je ostvariti ukupno 50 bodova.

Povjerenstvo za provjeru ispunjavanja propisanih uvjeta i ocjenjivanja prijava na Javni poziv za dodjelu sredstava elektroničkim medijima sastavilo je zapisnik prema kojem je odabrano devet pristiglih prijava koje su ostvarile od 31 do 47 bodova. Na temelju prijedloga povjerenstva za provjeru ispunjavanja propisanih uvjeta i ocjenjivanja prijava na javni poziv, donesen je zaključak o odabiru korisnika finansijske potpore za financiranje programske sadržaja elektroničkih medija u 2022. za svakog odabranog korisnika. Prema zapisniku povjerenstva za provjeru ispunjavanja propisanih uvjeta i ocjenjivanja prijava nisu vidljivi elementi na temelju kojih su kod ocjenjivanja prijava dodijeljeni bodovi u rasponu od 0 do 10 po svakom kriteriju niti su navedeni elementi utvrđeni prije ocjenjivanja prijava.

Državni ured za reviziju preporučuje za provjeru ispunjavanja propisanih uvjeta i ocjenjivanja prijava utvrditi mjerljive elemente na temelju kojih će se odrediti broj bodova kod svakog utvrđenog kriterija, što bi pridonijelo većoj transparentnosti kod financiranja programske sadržaje elektroničkih medija.

- Kapitalne pomoći općinskim i gradskim proračunima

U okviru rashoda za pomoći dane u inozemstvu i unutar općeg proračuna evidentirane su kapitalne pomoći općinskim i gradskim proračunima (dvije općine i jedan grad) u iznosu od 447.500,00 kn. Odnose se na sufinanciranje izgradnje tlačnog voda na trasi glavnog kolektora, pripremu za kućne priključke na kanalizacijsku mrežu i sanaciju crpne stanice u iznosu od 200.000,00 kn, na nabavu zabavnog sadržaja za djecu u iznosu od 187.500,00 kn te nabavu vatrogasne autocisterne u iznosu od 60.000,00 kn. Prema odlukama župana, sredstva su doznačena jedinicama lokalne samouprave na temelju zahtjeva i priložene dokumentacije (obračunske situacije, računi). Postupak dodjele, projekti koje se financiraju, uvjeti koje moraju ispuniti jedinice lokalne samouprave te drugi kriteriji i mjerila za dodjelu sredstava nisu utvrđeni.

Državni ured za reviziju preporučuje za pomoći koje se dodjeljuju jedinicama lokalne samouprave za financiranje programa i projekata urediti postupak, uvjete, kriterije i namjenu dodjele sredstava.

– Rashodi za donacije

Zajednici udruga društva Crvenog križa Sisačko-moslavačke Županije doznačeno je 50.000,00 kn. Sa Zajednicom je u siječnju 2022. zaključen Sporazum o sufinanciranju djelatnosti, kojim je, između ostalog, utvrđeno da su u proračunu Županije planirana sredstva za sufinanciranje redovne djelatnosti Zajednice u iznosu od 100.000,00 kn. Također je utvrđeno da će se nakon usvajanja izmjena i dopuna proračuna sa Zajednicom zaključiti dodatak Sporazumu, kojim će se osigurati sredstva u visini propisanoj odredbama Zakona o Hrvatskom Crvenom križu i Pravilnika o načinu i rokovima plaćanja sredstava iz prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za rad ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa.

Odredbama članka 30. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu i članka 2. Pravilnika o načinu i rokovima plaćanja sredstava iz prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za rad ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa propisano je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne izdvojiti za rad i djelovanje službe traženja 0,2 % prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te za javne ovlasti i redovne djelatnosti 0,5 % prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarenih prethodne godine. Navedenim Zakonom i Pravilnikom određeno je što se smatra prihodima koji čine osnovicu za izračun sredstava za rad ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa. Prema podacima iz finansijskih izvještaja Županije o ostvarenim prihodima, obveza izdvajanja sredstava iz proračuna Županije za 2022. iznosila je 446.565,00 kn (za javne ovlasti i redovne djelatnosti 318.975,00 kn te za rad i djelovanje službe traženja 127.590,00 kn).

Sporazumom o sufinanciranju djelatnosti utvrđeno je da se Zajednica obvezuje dostaviti Županiji polugodišnje i godišnje izvješće o utrošku sredstava. Prema obrazloženju Županije, s obzirom na to da Zajednica nije dostavila izvješća o utrošku sredstava, Županija je u 2022. obustavila daljnje uplate. Sa Zajednicom također nije zaključen dodatak Sporazumu te izmjenama proračuna za 2022. nije planiran propisan iznos sredstava. U travnju 2023. Županija je putem elektroničke pošte zatražila izvješće o namjenski utrošenim sredstvima, koje do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije dostavljeno. Druge mjere kontrole (kontrola na licu mjesta) te mjere za povrat sredstava u proračun nisu poduzimane.

Prema odredbama članka 6. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija nadležna tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo vršiti kontrole na licu mjesta o utrošku sredstava iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema odredbama članaka 63. i 70. Zakona o proračunu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici obvezni su provjeriti zakonito i namjensko korištenje sredstava isplaćenih proračunskim i izvanproračunskim korisnicima, odnosno krajnjim korisnicima te ukoliko se naknadno utvrdi da je isplata iz proračuna izvršena nezakonito i/ili neopravданo, odnosno ukoliko se utvrdi da su sredstva utrošena nezakonito, nemamjenski ili nesvrhovito, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je odmah zahtijevati povrat sredstava u proračun.

Državni ured za reviziju nalaže planirati propisan iznos sredstava za rad Zajednice udruga društva Crvenog križa u skladu s odredbama Zakona o Hrvatskom Crvenom križu.

Također, nalaže se provjeravati zakonito i namjensko korištenje isplaćenih sredstava u skladu s odredbama Zakona o proračunu provođenjem kontrola na licu mjesta te nadalje poduzimati aktivnosti za pribavljanje izvještaja o potrošnji i namjenski utrošenim sredstvima od korisnika.

4. Projekti financirani iz EU sredstava

- 4.1. U razdoblju od 2018. do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) Županija je provodila 76 projekata ukupne vrijednosti od 1.007.121.990,00 kn ili 133.668.059,00 eura. Od toga se na projekte obnove od potresa (od 2020. do konca 2023.) odnose 64 projekta koja su u cijelosti financirana EU sredstvima u iznosu od 944.804.468,00 kn te 12 projekata (od 2018. do konca 2023.) u iznosu od 62.317.522,00 kn koji su sufinancirani iz EU sredstava u iznosu od 40.641.285,00 kn, državnog proračuna u iznosu od 12.706.608,00 kn te iz sredstava Županije u iznosu od 8.969.629,00 kn.

Revizijskim postupcima provjerena su tri projekta: Obnova zgrade Nove Interne Opće bolnice dr. Ivo Pedišić Sisak, Obnova zgrade Osnovne škole Katarina Zrinski Mečenčani i Održivi regionalni razvoj uključivanjem prirodne baštine kroz osnivanje edukativno-prezentacijskog centra NATURA SMŽ.

Stručne i savjetodavne usluge pripreme, prijave i provedbe projekata koji se financiraju iz EU sredstava povjerene su Razvojnoj agenciji (trgovačko društvo u vlasništvu Županije) s kojom je Županija zaključila ugovor početkom 2022. Tijekom 2022. i 2023. zaključeno je pet dodataka ugovoru kojima je povećan broj ugovorenih operacija (projekata) te iznos troškova stručnih i savjetodavnih usluga pripreme, prijave i provedbe projekata. Prema navedenom ugovoru, Razvojna agencija će izvršiti stručne i savjetodavne usluge pripreme, prijave i provedbe projekata koji se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije na javno objavljene pozive na dodjelu bespovratnih sredstava, a u vezi sa sanacijom posljedica potresa s epicentrom na području Županije počevši od 28. prosinca 2020., dok će Županija dati finansijska sredstva za njihovo izvršenje.

Prilog navedenom ugovoru je Projekcija operacija i troškova u vezi poslova stručnih i savjetodavnih usluga pripreme, prijave i provedbe projekata koji se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije. Navedena Projekcija sadrži podatke o nazivu operacije (projekta), nadležnom tijelu (ministarstvo), predviđenom iznosu proračuna operacije (projekta) i predviđenom iznosu upravljanja projektom i administracije. U osnovnom ugovoru navedena je 31 operacija (projekt) ukupne predviđene vrijednosti od 396.547.921,00 kn (52.630.953,75 eura) i predviđen iznos stručnih i savjetodavnih usluga pripreme, prijave i provedbe projekata u iznosu od 2.580.032,00 kn (342.429,09 eura), a zadnjim, petim izmjenama ugovora iz srpnja 2023. navedeno je 55 operacija (projekata) predviđene vrijednosti od 74.884.377,26 eura (564.216.340,00 kn) te predviđene stručne i savjetodavne usluge pripreme, prijave i provedbe projekata u iznosu od 593.531,77 eura (4.471.965,00 kn).

Odredbama članka 3. navedenog ugovora ugovoreno je da će Razvojna agencija mjesечно Županiji dostavljati račun za izvršene ugovorene usluge uz koji će priložiti izvješće o obavljenim poslovima. U izvješću će se navesti obavljeni poslovi odnosno nazivi javno objavljenih poziva, prijavitelji projekta, naziv projekta i iznos koji se potražuje (sadržaj izvješća).

U poslovnim knjigama Županije za 2022. evidentirani su u okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge rashodi za stručne i savjetodavne usluge Razvojne agencije u iznosu od 2.102.673,00 kn, od čega se 255.722,00 kn odnosi na projekte obuhvaćene revizijskim postupcima. Izvješća o obavljenim poslovima koje je Razvojna agencija dostavila uz račune nisu sastavljena prema ugovoru jer ne sadrže dio ugovorenih podataka. Navedena izvješća sadrže naziv operacije (projekta) i općeniti opis obavljenih poslovnih aktivnosti, a ne sadrže naziv prijavitelja projekta, opis i specifikaciju izvršenih aktivnosti za koje se račun ispostavlja i iznos koji se potražuje za izvršene aktivnosti te se iz izvješća ne može potvrditi koji poslovi i u kojem obujmu su obavljeni. Za istovrsne poslove u pojedinim izvješćima obračunani su različiti iznosi troškova. Prema navedenom, rashodi za stručne i savjetodavne usluge u poslovnim knjigama nisu evidentirani na temelju knjigovodstvenih isprava koje nesumnjivo pokazuju nastalu poslovnu promjenu i iz kojih se može potvrditi da je poslovni događaj nastao.

Odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati rashode za stručne i savjetodavne usluge na temelju računa Razvojne agencije koji sadrže sve ugovorene podatke, kako bi rashodi bili evidentirani u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Za provođenje projekta Obnova zgrade Nove Interne Opće bolnice dr. Ivo Pedišić Sisak, Županija je u travnju 2022. s Ministarstvom zdravstva zaključila ugovor o dodjeli bespovratnih finansijskih sredstava iz Fonda solidarnosti te u srpnju 2022., veljači 2023. i veljači 2024. tri dodatka ugovoru kojima je ukupna vrijednost projekta ugovorena u iznosu od 108.843.188,00 kn, što su ujedno i ukupno prihvatljivi troškovi. Pri tome se iz Fonda solidarnosti Europske unije financira 89.408.582,00 kn te iz Mechanizma za oporavak i otpornost i/ili drugih izvora 19.434.606,00 kn. Razdoblje provedbe projekta i prihvatljivosti troškova projekta je od 28. prosinca 2020. (datum potresa) do siječnja 2025.

Projekt obuhvaća aktivnosti koje se odnose na izradu elaborata ocjene postojećeg stanja građevinske konstrukcije, izradu projektno-tehničke dokumentacije za cijelovitu obnovu zgrada, izvođenje radova obnove koji obuhvaćaju i nabavu stradale opreme te stručni nadzor, upravljanje projektom i administraciju te promidžbu i vidljivost.

Ukupni rashodi projekta do konca 2023. ostvareni su u iznosu od 94.735.671,00 kn (u 2022. u iznosu od 6.388.719,00 kn te u 2023. u iznosu od 88.346.952,00 kn), od čega se najvećim dijelom odnose na rashode za nabavu opreme u bolnici u iznosu od 53.980.799,00 kn za koje je proveden otvoreni postupak javne nabave robe velike vrijednosti prema Zakonu o javnoj nabavi. Predmet nabave je podijeljen u osam grupa (za medicinsku opremu, namještaj i ostalu uredsku nemedicinsku opremu). U travnju i svibnju 2023. s izabranim ponuditeljima zaključeno je osam ugovora za nabavu medicinske opreme u iznosu od 43.184.639,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 53.980.799,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Vrijednosno značajnija nabava opreme odnosi se na medicinsku opremu za akutnu i hitnu medicinu u vrijednosti od 33.597.315,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 41.902.161,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

U ugovorima o nabavi medicinske opreme ugovoren je da dobavljač može nakon potpisivanja ugovora, a prije isporuke robe pisanim putem zatražiti predujam u visini 50,0 % vrijednosti stavke s porezom na dodanu vrijednost nakon potpisivanja ugovora. Mogućnost plaćanja predujmom navedena je i u dokumentaciji za nabavu opreme. Uz zahtjev za predujam, dobavljač je dužan dostaviti jamstvo za povrat predujma (bankarska garancija) na najmanje iznos traženog predujma izdanog u korist Županije s rokom važenja do završetka provedbe ugovora, uvećano za 30 dana. Za predujam dobavljač opreme ispostavlja predračun, a nakon izvršene uplate, račun za primljeni predujam. Županija je temeljem zahtjeva za predujam i bankarskih garancija izvršila plaćanje predujmova, nakon čega je dobavljač medicinske opreme izdao račun za primljeni predujam.

U svibnju 2023. dobavljačima je za nabavu medicinske opreme plaćeno predujmom 174.419,11 eura, i to na temelju tri računa. Evidentiranje poslovnih događaja koji se odnose na nabavu medicinske opreme dijelom plaćene predujmovima nije provedeno prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Računi dobavljača medicinske opreme za predujmove evidentirani su zaduženjem računa rashoda za dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini i odobrenjem računa obveze za dodatna ulaganja na postrojenjima i opremi. Plaćanje predujma evidentirano je smanjenjem sredstava na žiroračunu i podmirenjem nastale obveze prema dobavljačima.

Prema odredbi članka 32., stavka 6. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, predujmovi za nabavu nefinansijske imovine evidentiraju se zaduženjem osnovnog računa potraživanja za predujmove uz odobrenje računa novčanih sredstava. Primitak računa evidentira se zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa u razredu 4 Rashodi za nabavu nefinansijske imovine i odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa u skupini 24 Obveze za nabavu nefinansijske imovine. Potraživanje za predujam se odobrava uz zaduženje računa navedenih obveza.

Dobavljači medicinske opreme ispostavili su račune za medicinsku opremu u ukupnom iznosu od 348.838,22 eura koji su plaćeni predujmom u iznosu od 174.419,11 eura. Dva računa dobavljača za isporučenu opremu u ukupnom iznosu od 297.407,68 eura umanjena su za plaćeni predujam u iznosu od 148.703,84 eura.

Obveza prema jednom računu dobavljača za medicinsku opremu u iznosu od 51.430,53 eura nije umanjena za plaćeni predujam u iznosu od 25.715,27 eura zbog čega je obveza u iznosu od 51.430,49 eura podmirena u cijelosti. S obzirom na to da je Državni ured za reviziju provjerom poslovne dokumentacije uočio plaćanje predujma dobavljaču medicinske opreme, a da račun za isporučenu medicinsku opremu nije umanjen za prethodno plaćeni predujam, na pisani zahtjev Županije, dobavljač medicinske opreme izvršio je povrat plaćenog predujma u ožujku 2024.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za dane predujmove u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

S obzirom na to da u poslovnim knjigama plaćanja predujmovima nisu evidentirana na računima potraživanja, preporučuju se naknadne provjere plaćanja obveza prema svim projektima koje provodi Županija, a kojima je ugovorena mogućnost plaćanja predujmovima, kako bi se izbjegao rizik dvostrukog podmirenja iste obveze.

– Potraživanja

Na temelju ostvarenih rashoda za obavljene radove i usluge u skladu sa zaključenim ugovorima s tijelima Europske unije i državnim proračunom, za nadoknadu sredstava ispostavljeni su zahtjevi za plaćanje prema nadležnim upravljačkim tijelima, odnosno tijelima odgovornim za provedbu finansijskog doprinosa, a koja potraživanja na temelju plaćenih prihvatljivih rashoda, Županija u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima nije evidentirala, odnosno iskazala.

Odredbom članka 36. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se potraživanje za sredstva pomoći Europske unije koja se refundiraju temeljem plaćenih prihvatljivih rashoda evidentira zaduživanjem odgovarajućeg računa odjeljka 1632 Potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela Europske unije i 1638 Potraživanja za pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije i odobravanjem odgovarajućeg računa podskupine 963 Obračunate pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna.

Skreće se pozornost da je u travnju 2024. stupio na snagu Pravilnik o korištenju sredstava Europske unije (Narodne novine 44/24), koji se u računovodstvenim evidencijama primjenjuje od 1. siječnja 2025., kojim je u članku 29. propisano da su korisnici projekta koji su subjekti unutar općeg proračuna u svojim računovodstvenim evidencijama obvezni osigurati bilančne evidencije za troškove provedbe projekta, odnosno rashode i obveze na temelju zaprimljenih računa za isporučenu robu, radove i usluge, potraživanja i obračunatih prihoda za pomoći na temelju prijenosa EU sredstava na temelju podnesenog zahtjeva za nadoknadu sredstava te zatvaranje potraživanja i obračunatih prihoda za pomoći na temelju prijenosa EU sredstava na temelju izvršene uplate sredstava po odobrenom zahtjevu za nadoknadu sredstava i/ili provedenog obračunskog plaćanja sa sredstvima predujma gdje je primjenjivo uz istovremeno priznavanje prihoda od pomoći na temelju prijenosa EU sredstava.

Županija u cijelosti prihvati Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju Županije za 2018., o čemu je sastavljeno Izvješće. O finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja. Revizijom za 2022. provjereno je je li Županija postupila prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3		4	5	6
1.	Računovodstveno poslovanje	2018.	N	Evidentirati obveze po načelu nastanka događaja, a rashode uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela nastanka događaja.	15. veljače 2020.	provedeno
2.	Računovodstveno poslovanje	2018.	N	Evidentirati sva potraživanja u poslovnim knjigama.	30. lipnja 2020.	provedeno
3.	Računovodstveno poslovanje	2018.	N	Utvrđiti točno stanje obveza i uskladiti podatke o obvezama u Bilanci, Izvještaju o obvezama i poslovnim knjigama.	15. veljače 2020.	provedeno nakon roka
4.	Računovodstveno poslovanje	2018.	N	Ustrojiti evidenciju sitnog inventara na način koji pruža podatke o tome je li u upotrebi te isknjižiti sitni inventar iz evidencije ako su se stekli uvjeti (prodaja, darovanje, drugi način otuđenja ili uništenja).	31. prosinca 2020.	provedeno
5.	Računovodstveno poslovanje	2018.	N	Upisivati sve podatke u obrascu putni radni list za sva službena vozila u skladu s odredbama Pravilnika o načinu korištenja službenih vozila.	30. lipnja 2020.	djelomično provedeno
6.	Računovodstveno poslovanje	2018.	N	Unaprijediti i razviti sustav unutarnjih kontrola radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i oticanja pogrešaka i osiguranja kvalitete računovodstveno finansijskog poslovanja (u poslovnim knjigama evidentirati sva potraživanja i obveze po načelu nastanka događaja, ustrojiti evidenciju sitnog inventara te putne radne listove popunjavati u skladu s Pravilnikom o načinu korištenja službenih vozila).	28. veljače 2020.	provedeno
7.	Prihodi	2018.	N	Trošiti namjenske prihode za propisane namjene te ih u idućim proračunskim razdobljima nadoknadjiti iz drugih izvora ako nisu utrošeni za propisane namjene.	31. prosinca 2020.	provedeno
8.	Rashodi i izdaci	2018.	N	Donijeti odluku o raspodjeli rezultata u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	30. lipnja 2020.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	6	
9.	Rashodi i izdaci	2018.	N	Pri planiranju rashoda i izdataka voditi brigu o preuzimanju novih obveza u idućim proračunskim razdobljima.	31. prosinca 2020.	provedeno
10.	Rashodi i izdaci	2018.	P	Planirati pokriće manjka prihoda i primitaka sukcesivno kroz više proračunskih godina.	31. prosinca 2020.	provedeno
11.	Rashodi i izdaci	2018.	N	Poduzeti radnje kako bi Razvojna agencija dostavljala izvješće o utrošku sredstava u ugovorenim rokovima i s priloženim ugovorima i računima o izvršenim poslovima.	28. veljače 2020.	djelomično provedeno
12.	Rashodi i izdaci	2018.	N	Poduzeti radnje za povrat sredstava u proračun u slučaju da Razvojna agencija ne podnese izvješće u skladu s ugovorom o nepovratnoj finansijskoj potpori.	31. ožujka 2020.	provedeno
13.	Javna nabava	2018.	N	Imenovati stručno povjerenstvo za provedbu postupaka nabave u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave.	30. lipnja 2020.	provedeno
14.	Javna nabava	2018.	N	Potpisati izjavu o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave i Zakona o javnoj nabavi.	30. lipnja 2020.	provedeno
15.	Javna nabava	2018.	N	Uputiti poziv na dostavu ponuda bar jednom gospodarskom subjektu za nabavu usluga u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave.	30. lipnja 2020.	provedeno
16.	Javna nabava	2018.	N	Pribaviti ponudu bar jednog gospodarskog subjekta za nabavu usluga u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave.	30. lipnja 2020.	provedeno

Obrazloženje naloga koji su provedeni nakon roka ili djelomično provedeni daje se u nastavku.

- Podaci o dospjelim i nedospjelim obvezama u finansijskom izvještaju Bilanca i Izvještaju o obvezama za 2020., 2021. i 2022. nisu usklađeni. U Izvještaju o obvezama za 2022., dospjele obveze iskazane su u iznosu od 3.212.441,00 kn. U okviru obveznih analitičkih podataka Bilance netočno su iskazane dospjele obveze u iznosu od 153.458.796,00 kn. U finansijskom izvještaju Bilanca za 2023., Izvještaju o obvezama i poslovnim knjigama za 2023. podaci o dospjelim i nedospjelim obvezama su usklađeni.

- Županija je u 2022. vodila evidencije o korištenju službenih vozila na obrascima putnog radnog lista za sva vozila. U pojedinim slučajevima na obrascima putnih radnih listova kod korištenja službenih automobila nedostaje vrijeme korištenja automobila (vrijeme polaska i povratka).

- Županija i Razvojna agencija zaključile su u 2022. i 2023. ugovor i pet dodataka ugovoru kojim je, između ostalog, ugovoren da će Razvojna agencija izvršiti stručne i savjetodavne usluge pripreme, prijave i provedbe projekata koji se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije na javno objavljene pozive te će mjesечно Županiji dostavljati račun za izvršene usluge uz koji će priložiti izvješće o obavljenim uslugama. U 2022. Razvojna agencija je ispostavila račune za usluge uz koje su priložena izvješća o obavljenim poslovima, ali izvješća nisu sastavljena u potpunosti prema ugovoru odnosno ne sadrže dio ugovorenih podataka.

Županija je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Županija prihvata status naloga i preporuka iz prošle revizije.

